БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 80 (6515)
АПРЕЛИИН 21
ВТОРНИК
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО.

БМАССР-эй 30 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ (1-дэхи нюур).
ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАИ (1-дэхи нюур).
ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Б. Гылыков.—Социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилгэ һайжаруулха (2-дохи нюур).
ХҮДӨӨ НЮТАГУУДТАХИ БУХЫ РАДИОУЗЕЛНУУДЫЕ ХҮДЭЛМЭРИЛҮҮЛХЭ (2-дохи нюур).
С. Бадмаев.— Алмай һүлэр ябадалтай эрид тэмсэхэ (2-дохи нюур).
РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД: (2-дохи нюур).
ХАБАРАЙ ТАРИЛГА ЭХИЛБЭ: Б. Нимаев. Гарилгые эмхитэйгээр үнгэргэхэбди (3-дахи нюур).
Б. Мунгонов.—Дулмын отара (3-дахи нюур).
Ю. Засыпкин. — Тэжээлэй капустын баян ургаса яагаад абахаб (3-дахи нюур).
Майн урда тээхи мүрысөөн (4-дэхи нюур).
ООН-эй Генеральна Ассамблейн VII сесси (4-дэхи нюур).
Корейдэхи событинууд (4-дэхи нюур).
Паньмыньчжоньдохи хэлсээнүүд тушаа (4-дэхи нюур).

Колхоз бүхэнии радиотой болгое!

«Москва хэлэнэ!»—гээд манай агуу ехэ Эхэ ороной столицаһаа радиогоор хөөрэжэ эхилхэдэ, советскэ хүнүүд хаанашье ябахадаа ямар ехэ баяртайгаар, сэдьхэлээ хүдэлгэн шагнадаг гээшэб! Радио хадаа манай хизааргүй үргэн ехэ ороной газар нютагуудые холбожо байдаг хүсэтэ зэбсэг мүн. Радио болбол саарһагүйгөөр гарадаг, холо зайрые мэдэдэггүй газетэ мүн гэжэ агуу ехэ Ленин багшамнай хэлэдэг һэн.

Манай ороной ажахын болон культурын хүтжэхэтэй хамта, советскэ хүнүүдэй материальна байдалай һайжархатай хамта тэдэнэй культурна эрилтэнүүд саг үргэлжэ ехэ боложо байна. Радиодамжуулга шагнажа байха гээшэ советскэ хүн бүхэндэ эдеэ хоол шэнги шухала хэрэгтэй зүйл болонхой. Радио болбол арад ниитын дунда марксизм-ленинизмын һургаалые дэлгэрүүлдэг, Коммунистическэ партиин дотоодын ба гадаадын политикые тайлбарилжа үгэдэг байна. Коммунизм байгуулжа байһан советскэ хүнүүд өөрынгөө орон доторой, хилын саана боложо байһан хэрэгүүд тухай мэдээсэлнүүдые радиогоор шагнахаяа хододоо хүсэдэг.

Коммунистическэ парти, Советскэ правительство хүдөө нютагуудые радиофикацилха хэрэгтэ тон ехэ анхарал оролдолго гаргана. Энээнэй ашаар манай республикын олонхи колхозууд радиотой болонхой. Ааяар холын Ахын малшад, Баунтын ой тайгын анguушад, Байгалай загаһашад, Бичурын таряашад түрэл Москваһаа, республикынгаа столица Улан-Удэһээ үдэр бүри радиодамжуулга шагнажа, бухы Эхэ оронтойгоо ниттa барисаатайгаар жаһуужа, нэгэн амисхалаар амисхалжа байдаг.

Партиин областной комитет, республикын правительство хадаа колхоз бүхэнии радиотой болгохо гэһэн зорилго табиһан байна. Энэ зорилгые бэелүүлхэ гээшэ партийна, советскэ организануудай, хэлхеэ холбооной организацинуудай ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй уялга мүн. Колхозуудые радиотой болгохо талаар үнгэрһэн жэлдэ, мүн 1953 ондошье нилээд хүдэлмэри хэгдэбэ. 1952 ондо Ахын аймагай колхозуудые радиофикацилга дүүргэгдэһэн байна. Энэ жэлдэ Хориин аймагай «Гигант» колхоздо радиоузел баригдажа, тус аймагай хүдөө ажахын бухы артельнүүд радиофикацилагдаба. Мүнөө Түнхэнэй аймагта горьтой хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Тэндэхи ажалшад бухы колхозуудаа ноябриин 7 хүрэтэр радиотой болгохо зорилго табинхай.

Олон колхозуудай радиоузелнууд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Цыренжапов радиоузелдаа хододоо һаналаа табижа байдаг. Тэндэ резервнэ энергобаза байгуулагдажа, радиоузел таһалгаряагүй хүдэлдэг болоһон, хоёр бригадада радиолини татагдажа, 85 радиоточко шэнээр табигдаһан байха юм. Колхознигуудай дунда нийтэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулхын тула радио үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой правлени радиоузелдаа хэрэгтэй бүхы юумээр хүсэд хангаһан, саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ радистые томилһон байна. Мүнөө радиоузелынь таһалгаряагүйгөөр, һайнаар хүдэлнэ.

Гэбэшье, колхозуудые радиофикацилха хэрэг республика доторнай үшөө хангалтагүй байна. 1952 ондо энэ талаар тогтоогдоһон даалгабариин арай гэжэ хахадынь дүүргэгдээ һэн. Баргажанай, Закаменай, Кяхтын, Байкало-Кударын, Зэдын аймагуудта үнгэрһэн жэлдэ нэгэшье колхозно радиоузел баригдаагүй. Колхозуудые радиофикацилхын тула гүрэнэй үгэһэн зээли саг соогоо, гүйсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Мүнөөшье жэлдэ олон аймагуудта энэ хэрэг муугаар ябажа байна. Колхозуудые радиотой болгохо талаар мүнөө Байкало-Кударын, Кяхтын аймагуудта горьтой хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Энэ хэрэгые тоохогүй ябадал үшөөл үзэгдэнэ. Түнхэнэй аймагай «Заря» колхозые радиотой болгохын тула гүрэнэй зүгһөө мүнгэн зөөри үгтөөд, туһаламжа үзүүлэгдэжэ байбашье, тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Попов энэ талаар хойрог нобшо ябадал гаргана. Радиолини татаха, столб бэлэдхэхэ, нүхэ малтаха хүдэлмэриие тэрэнэй эмхидхээгүй дээрэһээнь, колхозые радиофикацилха хэрэг удааруулагдажа байна.

Олон колхозуудай радиоузелнууд муугаар хүдэлмэрилнэ. Зэдын аймагай «Галын очи», «Улаан Үшөөтэй» колхозуудта радиоузел бии аад, үнинэй хүдэлнэгүй. Хэжэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлениин зүгһөө харууһа табигдаагүй дээрэһээ радиоузелай түхеэрэлгэ болон лини гэмтэһэн байна. Зарим колхозно радиоузелнууд яахадаа муугаар хүдэлнэб гэхэдэ, тэндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд радиоузелаа питани болон бусад зүйлнүүдээр саг соонь гүйсэдөөр хангадаггүй, эбдэрһэн зүйлнүүдыень заһуулдаггүй, радистнуудые томилдоггүй байна. Радистнуудые һургаха хэрэгтэ анхарал хандуулагданагүй. Бичурын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо радистын үгы байбашье, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Базарон радистын курсада хүниие эльгээгээгүй. Тиимэһээ радиоузелынь мүнөө хүдэлнэгүй.

Партиин зарим айкомууд ба аймгүйсэдкомууд колхозуудые радиофикацилха, бии байһан радиоузелнуудые хүдэлмэрилүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа багаар табина, колхозуудай түрүүлэгшэнэртэ ба партийна эхин организацинуудта шанга эрилтэ хэнэгүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Республикын хэлхеэ холбооной управлени, радиотрансляционно сетиин дирекци колхозуудые радиофикацилха хэрэгые һулаар хүтэлбэрилнэ. Эдэ организацинууд колхозуудай радиоузелнуудые техническэ талаар шалгажа, техническэ туһаламжа үзүүлжэ байха ёһотой аад, энэ уялгаяа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Иволгын, Ториин, Зэдын, Курумканай аймагуудтахи хэлхеэ холбооной конторонууд колхозно радиоузелнуудта ёһотой туһаламжа үзүүлнэгүй.

Эдэ бухы дутагдалнуудые түргэнөөр ба эрид шууд усадхаха шухала.

Партийна, советскэ болон комсомольско организацинууд, хэлхеэ холбооной органууд колхозуудые радиофикацилха хэрэгтэ ёһотой анхарал хандуулдаг боложо, тэрээниие һайнаар хүтэлбэрилхэ зорилготой. Тиигэжэ колхозуудые радиотой болгохо ба радиоточконуудые олошоруулха түсэбые заатагүй дүүргэхэ, бии байһан бухы радиоузелнуудые хүдэлмэрилүүлхэ ябадал хангаха шухала.

Халаанайнгаа нормые нэгэ час соо дүүргэбэ

ИВАНОВО. (ТАСС). Торф малтаха машина бүтээлгын Ивановска заводой коллектив Майн урда тээхи ажалай вахта бэелүүлнэ.

Үсэгэлдэр механическа цех соо хэмэ «Молни» гаргагдаба: «Токарь А. Щербаков халаанайнгаа даалгабариие 800 процент дүүргээ. Тэрэнэй тошиилдоһон детальнуудай дэдэ талын утань 71 километр үлүүтэй болобо. Түрүү токарьта амар мэндэ!»

А. Щербаков хадаа токарь-новатор мүн. ФЗУ-гэй һургуули дүүргээд, нүхэр Щербаков өөрынгөө ниитын эрдэмэй хэмжээ ба үйлэдбэриин мэргэжэлые эсэшэ сусашагүйгөөр дээшэлүүлнэ, техническэ литература ехээр уншана. «ДИП—200» гэжэ өөрынгөө станогые бага зэргээр һайжаруулаад, А. Щербаков металл түргөөр зүһэхэ методые хэдэн жэлэй урда тээ хэрэглэжэ эхилбэ. Апрель һараһаа хойшо В. Колесовой методээр хүдэлмэрилнэ. Табадахи табанжэлэй эхилһэнһээ хойшо нүхэр Щербаков 6 жэлэй нормо дүүргэбэ.

Тус предприятиин 180 түрүүшүүл 1956 оной ба удаадахи онуудай тоодо оруулан продукци бүтээн гаргана.

БМАССР-эй 30 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

☆ ☆

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

Социалистическэ мүрысөөн үргэдэнэ

Ажалшадай уласхоорондын һайндэр Майн Нэгэнииие ба республикын 30 жэлэй ойн һайндэрые ажалай үндэр амжалтануудаар угтахын түлөө бидэ, «В защиту мира» колхозой № 4 таряанажалай бригадын свёкло тарилгын звеногойхид социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, 1953 ондо 14 гектар талмай дээрэһээ дунда зэргээр гектар бүриһөө 180 центнер свёкло хуряаха гэһэн уялга абаабди. Теэд энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тарилгын үедэ гектар талмай бүхэндэ 10 тонно наг шэбхэ, 1,5 центнер гранулированна үтэгжүүлгэ оруулха ба бухы талмайгаа уһалха байнабди. Свёкло тарилгаяа агротехническэ болзор соонь үнгэргэхэ, свеклын ургажа захалхатай сасуу газарай хүрьһэ зөөлэрүүлхэ хүдэлмэриие богонихон болзор соо, 5—6 хоногой туршада хэжэ дүүргэхэ, мүн энэ хүдэлмэриие зунай үедэ 2 удаа үнгэргэхэ, тарилгадаа 2 дахин нэмэлтэ тэжээл үгэхэ гэжэ шиидээбди.

Теэд бидэ өөһэд хоорондоо мүрысэхэ зуураа, № 5 таряанажалай бригадын свёкло тарилгын звенонуудай коллективые социалистическэ мүрысөөндэ уряалнабди.

Звеньеводуул:
А. Николаева, Д. Савельева.
«Ленинский Путь» газетэ, Бичура.

Дээшэлүүлэгдэһэн уялганууд

Аймагай эдеэ хоолой комбинадай коллектив республикын 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаба. Тэрээн доторнь республикын 30 жэлэй ойн һайндэр болотор хахад жэлэйнгээ даалгабари дүүргэхэ, май һарынгаа түсэб 160 процент дүүргэхэ, үйлэдбэрилдэг продукциингаа өөрынь үные түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 2 процентээр химдаруулха, мүн түсэбһөө гадуур 30 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилхэ гэжэ бэшээтэй.

Мүнөө комбинадай коллектив энэ уялгануудаа дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

«Сталинский Путь»
газетэ, Кабанск.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой хонинои-товарна фермынхид (даагшань нүхэр Ангаев) хонидоо зоотехническэ заабариин ёһоор харууһалжа, ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан дээрэһээ амжалтануудые туйлана. Мүнөө энэ фермэ хони үсхэбэрилгөөр 1953 онойнгоо даалгабариие 125 процент дүүргэнхэй. Энэ туйлалтань республикын 30 жэлэй ойн һайндэрлэлгэдэ тэдэнэй бэлэг болоно.

Мүнөө фермын эмхитэй коллектив малайнгаа убэлжэлгые эрхимээр түгэсхэхын түлөө бухы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилжэ байна.

Г. Сороковиков,
«Красное» Знамя»
газетэ, Түнхэн.

Нэгэ губшалгаар—210 центнер загаһа

Һаяхан Яруунын загаһанай заводой загаһа барилгын бригада (бригадирынь нүхэр Туголуков) агнууриһаа ехэ олзотой бусаба. Тус бригада Ехэ Ярууна гэжэ нуурта нэгэ губшалгаар 210 центнер загаһа барижа, хоёрдохи кварталайнгаа даалгабариин 87 процентые дүүргэбэ.

Һүүлэй хэдэн жэлнүүдэй туршада иимэ ехэ олзо үзэгдөөгүй һэн.

Д. Цыбанов,
«Сталинец» газетэ, Ярууна.

☆ ☆

РЕСПУБЛИКЫН ТҮРҮҮ ХҮНҮҮД

Гашейн МТС-эй комбайнер Михаил Филиппович Иванов республикын түрүү комбайнернуудай нэгэн юм. Нүхэр Иванов нёдондо «Сталинец—6» комбайнаар 280 гектар таряа хуряаха нормотой байгаа һаа, 707 гектар хуряаһан ба 10397 центнер таряа сохиһон байна.

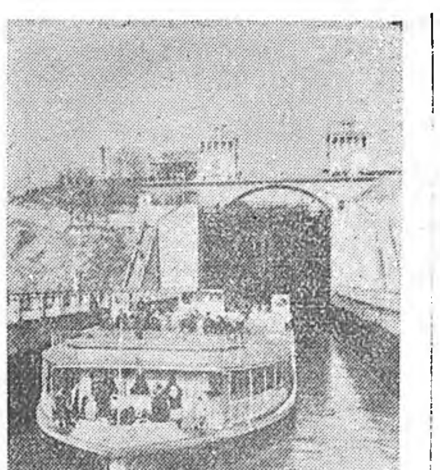
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү комбайнер М. Ф. Иванов. А. МАНТАЕВАЙ фото.

Уялгаяа дүүргэбэ

Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин нүхэр И. П. Моссоровой хүтэлбэрилдэг загаһашадай бригадын гэшүүд республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлэй мүрысөөндэ ороод, загаһа бариха нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые 2 дахин үлүүлбэ. Мүнөө тус бригадынхид ойн баярай үдэр хүрэтэр 6 һарынгаа даалгабариие дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

А. Бусурманов.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАИ

Днепр дээрэ навигаци эхилээ. Днепровско шлюзээр түрүүшын суднанууд ябажа үнгэрбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «С. Киров» гэжэ пассажирска пароход шлюзээр гаража ябана.

ТАСС-эй фотохронико.

Цимлянска далайн уһан колхозуудай полидо гаргагдаа

ВОСХОД тосхон. (ТАСС). Азовско хубаалгын каналай һүүлээр Волго-Донской системын уһалалгын бусад каналнууд уһаар дүүргэгдэжэ эхилээ. Цимлянска далайн уһан Восход тосхоной хойто захада ерэбэ. Тэрэ хадаа Донской магистральна каналаар урдажа ерэһэн байна.

Уһалалгын түрүүшын жэлдэ, нёдондо, Цимлянска далайн уһаар уһалагдаһан газар дээрэ Романовска, Семикаракорско ба Мартыновска районуудай колхозууд үндэр баян ургаса хуряагаа. Доной саанахи талын таряашад энэ жэл улам ехэ ургаса абахын түлөө мүрысэнэ. Романовска районой Дубенцовско МТС-эй механизаторнууд 2 мянга шахуу гектар шэниисэ тариба. Нижне-Донской уһалалгын системын зонодо тарилгын хүдэлмэри үргэдэбэ. Мүнөө эндэхи ганданги 65 мянган гектар газар Цимлянска далайн уһаар уһалагдаха юм.

Донецкэ городуудые тойрон таригдаһан модод

СТАЛИНО. (ТАСС). Сталинодо модо хамгаалгын станци байгуулагдаа. Энэ хадаа городые ба тэрэ шадарай газарнуудые ногооруулха талаар ехэ хүдэлмэри хэхэ уялгатай түрүүшын станци мүн.

Ойрын жэлнүүдтэ ЛЗС-гэй механизаторнууд 12,5 мянган гектар газарта паркнууд, шугы бургааһа ба модоной полосануудые байгуулха юм. Тэдэ модод гэр байрануудые утаа тооһонһоо хамгаалха, мүн ажалшадай амаралгын газар болгогдохо байна. Мүнөө хүрьһэ элдүүрилжэ эхилээ. Энэ сезондо түрүүшын 1500 гектарта модо таригдахань.

Областиин городууд ба хүдэлмэришэнэй тосхонууд сэсэрлигтэ садууд болгогдожо байна. Сталино ба Горловка, Жданов ба Краматорск городуудай үйлсэнүүд удхэн набшаһата ногоон мододоор ба гоё һайхан сэсэгүүдээр бүрхээгдэхэ юм. Һүүлэй үедэ эндэ олон паркнууд, бульварнууд, скревнүүд байгуулагдаа. Ехэ городуудай үйлсэнүүдтэ мянга гаран километр утатай газарта модод таригдаа.

Областиин городууд ба тосхонуудые тойруулан ногоон модото зононуудые байгуулха гэжэ хараална.

Колхоз бүхэндэ жэмэстэ сад

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Приморьедо «Садай һара» эхилбэ. Үрэ жэмэстэ питомнигуудай совхозууд яблонь, груша, сливэ ба жэмэстэ бусад мододые олоор худалдана.

Нютагай сад таригшад томо жэмэстэ культурануудай тарилга үргэдхэлгэдэ гол анхаралаа хандуулна. Хүйтэндэ тэсэмгэй мичуринска ба нютагай сортнуудые тарихын хажуугаар, хабаровска садовод Сталинска шангай лауреат Болоняевай бии болгоһон сортнууд таригдана.

Виноград тарилгын талмай ехэ болгогдоно. Хизаарай үрэ жэмэстэ туршалгын поли ба туршалгын бусад эмхи зургаанууд энэ культурын эрхим сортнуудай 15 мянган мододые колхозуудта үгөө.

Үрэ жэмэстэ садууд, ягоднигууд мүнөө Урда ба Дунда Приморьеын бухы колхозуудта бии юм. Тэдэнэй бүхы талмайнь дайнай урда тээхи талмайһаа таба дахин шахуу ехэ байна.

Хүдөөдэ худалдаа наймаанай сеть үргэдхэгдэнэ

Эд хэрэглэгшэдэй коопераци хүдөө нютагуудта худалдаа наймаанай сеть үргэдхэнэ. Ороной бүхы областьнуудта, хизаарнуудта ба республикануудта шэнэ магазинууд, столовонууд, чайнанууд нээгдэнэ.

Культтоварнууд, оёмол хубсаһа, гутал, эдеэ хоолой, ажахын ба бусад товарнуудые худалдаха универсальна, тусхайта ехэ магазинуудай барилга үргэнөөр дэлгэрнэ.

Жэлэй турша дотор хүдөөдэ 3200 магазинууд нээгдэхэ юм. Тэдээн соо холодильнигууд, шкафууд, кабинанууд байха байна.

Мүнөө ороной хүдөө нютагуудта эд хэрэглэгшэдэй коопераciин 250 мянган магазинууд ба лавканууд тоологдоно.

(ТАСС).

Нютаг бүриин һонинууд

★ Украинын тоһо буйлуулха предприятинуудта үйлэдбэриин сезон эхилээ. Республикын тоһошод үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо 13—17 процент ехэ тоһо ба сыр гаргаха байна. Хуурай һү үйлэдбэрилгэ 90 процент шахуу ургаха юм.

★ Олзоборилгын коопераци хабар зунай сагта хэрэглэгдэхэ үргэн хэрэглэлэй товарнуудые ехээр үйлэдбэрилнэ. Гансахан РСФСР-эй артельнүүд хоёрдохи ба гурбадахи кварталнуудта олон миллион пар сандали, ботинка ба зундаа үмдэхэ элдэб янзын гутал гаргаха байна.

Нютаг бүриин һонинууд

★ Егорьевско станок бүтээлгын заводой (Московско область) 100 шахуу стахановецууд сталинска табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ.

★ Азербайджанай нефть олзоборилгын шофер Е. И. Козлов өөрынгөө машинада дунда ба капитальна заһабари хэнгүйгөөр хадатай газараар 225 мянган километр ябаба. Энэ стахановец тиигэжэ 32 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэн зөөри алмаба.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилгэ hайжаруулха

КПСС-эй XIX съездын шиидхэбэринүүдээр, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай гениальна зохёолоор зоригжоhон манай аймагай колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүдөө ажахыень бүхы hалбаринуудые саашадань хүгжөөн дэбжүүлхын түлөө эрмэлзэн, байкало-кударынхидай патриотическа үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, социалистическэ тодорхой уялгануудые абаhан байна.

Социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, олон колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд hайн ажамжалтануудые туйлана. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна фермын комсомолканууд-hаалишад Рашида Аскарова, Капиталина Мостовская, Раида Русанова өөhэдынгөө харууhалжа байhан малые тобир тарганаар, хоролтогүйгөөр ондо оруулжа, түл түрсэеэ hайнаар абажа байна. Тэдэнэр мүнөө тугалнуудые эхэhээнь hалгаажа тэнжээдэг болоо. Эдэ залуу малшад зоотехническэ эрдэмые, түрүү дүй дүршэлые оролдосотойгоор шудална.

«Красное знамя» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд хабарай тарилгада бэлэдхэхэ талаар абаhан социалистическэ уялгануудаа hайнаар дүүргээ. Ороohото культурануудай үрhэ хаажа, тарилгын кондицида хүргэнхэй. Энэ колхоздо хүдэлмэрилдэг Кяхтын МТС-эй тракторна бригада намарай пар гурбан үдэр соо борнойлжо дүүргээ.

Пограничная МТС-эй механизаторнууд хабарай полевой хүдэлмэри эмхитэйгээр эхилээ. Тэдэнэр өртын борнойлгые 3—4 үдэр соо дүүргээ.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-гэй, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонинной-товарна фермын, Субуктын сельскэ Соведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой мориной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ.

Гэхэ зуура, хэдэ хэдэн фермэнүүд, бригаданууд, колхозууд уялгануудаа дүүргэхэ хэрэгтэ ёhо тэдыгээр хандаhан байна. Энгельсын, Ульяновай, Калининай нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозууд малажалаа хүгжөөхэ талаар абаhан уялганuудаа дүүргээгүй. Кяхтын МТС-эй механизаторнууд хабарай тарилгада бэлэдхэхэ талаар абаhан уялгануудаа дүүргэжэ шадаагүй.

Социалистическэ уялгануудаа дүүргэдэггүй байhанайнь гол шалтагаан юуб гэхэдэ, ажалай эмхидхэл hулаар табигданхай, социалистическэ мүрысөөн муугаар хүтэлбэрилэгдэдэг байна. Зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд социалистическэ уялгануудай абтаhанай hүүлээр hанаагаа амараад, тэрэнэй гүйсэдхэлые шалгадаггүй, уялгануудаа дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ шухала услови колхознигуудта ба механизаторнуудта байгуулдаггүй байха юм. Зарим колхозуудай партийна организацинууд социалистическэ мүрысөөе hайнаар хүтэлбэрилжэ үшөө шададагтүй, энэ хэрэгтэ ёhо тэдыгээр хандадаг байна.

Б. ГЫЛЫКОВ, КПСС-эй Кяхтын аймкомой секретарь

Олонитын зохёон байгуулха үүсхэл байhан социалистическэ мүрысөө hайнаар хүтэлбэрилхын тулада, түбхын түрүүндэ, хүнүүдэй үдэр бүри хүдэлмэрилхэ, тэдэнние политическэ хүмүүжүүлхэ, ушар ёhо мэдэлгэнь дээшэлүүлхэ, Эхэ оронойнгоо, советскэ гүрэнэйнгөө үмэнэ хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэнэй харюусалгатай байха мэдэрэлые улам хүгжөөхэ шухала гэжэ манай партийна организацинууд hургана. Тиимэhээ социалистическэ мүрысөөе шададамараар хүтэлбэрилхын тулада партийна организацинууд хадаа олонитын дунда партийно-политическэ хүдэлмэри hайнаар табиха зэргэтэй.

«...Партиин ба Советскэ засагай заабаринуудые тайлбарилха, парти юу хэхые хүсэнэб, ороноо хайшань тэрэ хүтэлнэб гэжэ хүнүүдэй ойлгохын тулада оролдосотойгоор ба анхаралтайгаар тайлбарилха хэрэгтэй. Мүнөөдэр ойлгоогүй hаань — үглөөдэр тайлбарилжа үгэхые оролдогты. Үглөөдэр ойлгоогүй hаань — нүгөөдэр тайлбарилжа үгэхые оролдогты. Энээнгүйгөөр мүнөө ямаршье хүтэлбэри байхагүй, байжа шадахашьегүй» гэжэ нүхэр Сталин hургадаг hэн. Нүхэр Сталинай энэ заабари партийно-политическэ бүхы хүдэлмэриин үндэhэ hуури болгогдохо ёhотой. Гэбэшье, колхозно партийна организацинууд агитационно хүдэлмэри дутамагаар ябуулна. Зарим партийна организацинууд үзэг бэшэг бага мэдэхэ хүнүүдые агитаторнуудаар томилно. Тиимэhээ эдэ агитаторнуудынь ойлгууламжын хүдэлмэри hайнаар ябуулжа биранагүй. Зарим агитколлективүүдэй агитаторнуудта тусхай участок даалгагдаагүй байха юм.

Элдэб асуудалнуудаар хөөрэлдөө, газетэ уншалга яhала үнгэргэдэг аад, тэрэнэйнгээ үрэ дүн тухай, ямар нүлөө үзүүлдэг тухай hонирходоггүй агитаторнууд бии. Иимэ агитаторнууд өөрынгөө даажа байhан участогтань ажалладаг колхознигуудай ямараар хүдэлмэрилдэгыень, хэды ажалта үдэр олоhыень, артельнэ зөөридэ хэр гамтайгаар хандадагыень мэдэдэггүй. Тиимэhээ гээгдэнги залхуу, голодhо таргадаг хүнүүдтэй тустаар хөөрэлдэдэг байха юм.

Политическэ агитациин шадабарида hураха хэрэгтэ агитаторнуудта партиин айком үшөө hулаар туhална. Агитационно хүдэлмэриин методико шудалха талаар агитаторнуудай семинар үсөөнөөр үнгэргэгдэнэ. Агитаторнуудтай ябуулха хүдэлмэриие hайжаруулха бүхы хэмжээнүүдые партиин айком мүнөө абажа байна. Юуб гэхэдэ, партийно-политическэ хүдэлмэриие hайжаруулаагүй hаа, мүрысөөндэ hайн амжалта туйлагдахагүйнь элитэ.

Партийна эхин организацинууд мүрысөө эмхидхэлгэдэ коммунистнууд болон эдэбхитэдэй түрүү үүргые дээшэлүүлхэ зэргэтэй. Манай аймаг дотор зарим парторганизацинууд энэ талаар муу бэшэ показательнуудые туйлана. Жэшээлхэдэ, Усть-Киранай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд hайнаар ажаллажа, олониитэдэ үльгэр жэшээ харуулдаг.

Гэхэ зуура, зарим колхозуудта коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд үйлэдбэри дээрэ эрхим жэшээ харуулдаггүй, ажалай журам эбдэдэг байхань гэмшэлтэй юм. Тиимэ колхозуудта социалистическэ уялганууд дүүргэгдэнэгүй.

Мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаха тухай партийна организацинууд саг үргэлжэ анхарал табиха зэргэтэй. Гэбэшье, аймагай колхозуудта мүрысөөнэй дүнгүүд, илангаяа малшадай дунда hая болотор муугаар гаргагдадаг байгаа. Фермэнүүд болон бригадануудай хоорондо дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаха хэрэгтэнь партийна эхин организацинуудта бодото туhаламжа үзүүлхын тулада партиин айком хүдэлмэрилэгшэдөө энэ оной март hарада колхоз бүхэндэ гаргаhан байна.

Тиин мүрысөөнэй дүнгүүд колхоз бүридэ гаргагдаhан байгаа. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо соцдоговорнуудай гүйсэдхэлые шалгаха комисси 5 хүнhөө эмхидхэгдээ. Тэрэнэй составта парторганизациин, правлениин түлөөлэгшэдhөө гадна, үйлэдбэриин түрүүшүүл ороhон байна. Тэдэнэр малшадай мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахадаа малай тамир шадалые, ашаг шэмэ үгэлтые, фермэнүүд дээрэхи гуримые, тэжээл гаргашалгые, малшадай зоотехническэ hуралсалые шалгаhан байна. Тиин мүрысөөндэ илаhан мориной-товарна фермэдэ правлениин ба партийна организациин дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа. Абаhан уялгануудаа хэр зэргээр дүүргэhыень ингэжэ шалгахада колхознигуудай эдэбхи үүсхэл дээшэлдэг бшуу.

Колхозуудай дунда дэлгэрhэн мүрысөөнэй дүнгүүд «Знамя Ленина» гэжэ аймагай газетэдэ толилогдодог байгаа.

Партийна организацинууд мүрысөөндэ хабаадагшадай уялгануудаа дүүргэхэ бүхы условинуудые байгуулха тухай анхарал табиха ёhотой. Манай аймагай колхозуудай hаалишад hаамхай үнеэн бүриhөө 1000 литрhээ доошо бэшэ hү hааха уялга абанхай. Энэ хадаа нилээд харюусалгатай зорилго болоно.

Хабарай полевой хүдэлмэри эхилбэ. Хүдөө ажахын энэ жэл хадаа манай орондо коммунизм байгуулха асари ехэ программа хараалhан партиин XIX съездын болоhоной хойто тээхи түрүүшын жэл болоно. Тиимэhээ энэ жэлые үйлэдбэриин эрхим амжалтануудаар түгэсхэхэ уялгатайбди.

Ажалшадай политическэ эдэбхиие голлойлхо, мүрысөөе тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ гээшэ парторганизацинуудай арюун уялга болоно.

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой полевой стануud культурнаар түхеэрэгдэнхэй. Колхознигууд сүлөөтэй сагтаа шэнэ газетэ, журналнуудые уншана, радио шагнана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тарлланажалай № 3 бригадын полевой станда колхознигууд радио шагнажа байна.

А. Мантаевай фото.

Хүдөө нютагуудтахи бүхы радиоузелнуудые хүдэлмэрилүүлхэ

Улам олон колхозууд радиотой болоЖо байна

Парти, правительство арад зоной культурна эрилтые хангаха хэрэгтэ туйлай ехэ анхарал хандуулна. Түнхэнэй аймагай колхозуудые радиотой болгохын тула гүрэн энэ жэл 50 мянган түхэриг мүнгэ hомолhон байна. Аймагай гүйсэдхэхэ комитет энэ мүнгые «Заря», «Памяти Кирова», «Победа», «Путь Ленина», «Политотделец» болон Буденныйн нэрэмжэтэ колхозуудта хубаажа үгэhэн байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз өөрынгөө зөөреэр hаяын үдэрнүүдтэ радиоузел байгуулха гэжэ шиидэбэ. Ленинэй, Молотовой нэрэмжэтэ, «Улаан Шулуута» колхозууд энэ жэлдэ радиотой болоо. Эдэ колхозуудай радиоузелнуудта микрофонууд байгуулагданхай. Микрофоноор врачууд болон агрономуудай хэлэhэн үгэнүүд, уранhайханай самодеятельностиин коллективүүдэй табиhан концерт зүжэгүүд дамжуулагдадаг юм.

Республикын 30 жэлэй ойн hайндэр болотор «Заря», «Памяти Кирова» колхозууд радиотой болохо.

Энэ жэлэй ноябриин долоон болотор аймагай бүхы колхозууд радиотой болохо юм.

И. Романенко.

Радиоузел муугаар хүдэлмэрилнэ

Баргажанай аймагай Баян-Гол тосхондо Хэлхээ холбооной министерствын радиоузел хүдэлмэрилдэг юм. Гэбэшье, энэ радиоузелые даагша нүхэр М. И. Кондаков, тэрэнэй туhалагша П. И. Кондаков гэгшэд өөрынгөө ажалда хайша хэрэгээр хандана. Эдэнэр радиогоо ойро зуурахан дуугаруулаад лэ болюулжархидаг юм. Иигэжэ ойро зуура дуугаруулхадаашье радиоузелдаа байдаггүй, гэртээ [illegible] шадаг гү, үгышье hаа агнуурида гарашадаг. Энэ үедэ радионь ехэ шууяатайгаар, муугаар дуулдадаг гү, али зогсошодог байна. Эдэнэр радиогойнгоо точкые олошоруулхын орондо, харин жэл бүри үсөөрүүлнэ. Абонентнүүдэйнгээ дунда ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй. Хэрбээ абонентын мүнгэеэ 2—3 хоногоор хожомдожо түлөө hаань, тэрээндэ уридшалан hануулга хэнгүй линиинь таhалдаг. Тиин 2—3 хоногой үнгэрhэн хойно радиоень дахин оруулаад, радио оруулhанайнгаа түлөө шэнээр мүнгэ абадаг юм. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 6 радиоточкотой. Эдэ радиоточконуудайнгаа түлөө колхоз квартал бүри 200 гаран түхэриг мүнгэ түлэнэ. Хоёрдохи кварталайнгаа мүнгые колхоз апрелиин 3-да түлэhэн юм. Гэбэшье, радионь мүнөөшье болотор дуугарнагүй. Узелай хүдэлмэрилэгшэд радиогой линиие апрелиин 2-то таhалжархиhан байгаа.

Радиоузелай хүдэлмэрилэгшэдэй иимэ ябадалые хорижолхоор болоо.

Ц. Сабхаев.

Хэдэн hара соо хаалтатай байhaар

«Зурганай зам» (Хэжэнгэ) колхоз радиоузелтай болоhoop үнинэй. Гэбэшье, тус радиоузел заримдаа ажалладаггүй байна. Мүнөө бензин ба бусад шухала хэрэгсэлнүүдээр хангагдаагүй дээрэhээ хэдэн hарын турша соо хүдэлмэрилөөгүй байhaap. Тэдэ, радио шагнаха арга колхознигуудта олгохо тушаа хэншье hаналаа табинагүй. Колхознигуудай «радиоузелнай юундэ хүдэлмэрилнэгүйб» гэжэ асуухада, колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Намдаков «эбдэрхэй» гэжэ шалтадаг.

С. Дылгыров.

РЕДАКЦИДА ЕРЭhЭН БЭШЭГҮҮД

Газетэ тараалга эмхидхэгдэнэгүй

Курумканай аймагай Киро[вэй] нэрэмжэтэ колхоздо газетэ т[а]раалга муугаар. эмхидхэгдэнэ. Эндэ «Бурят-Монгольская прав[да]» газетын 32 хэhэг, «Бурят-Монго[лой] үнэн» —20 хэhэг тараагданхай.

Илангаяа колхозой бригада фермэнүүдтэ газетэ муугаар тара[а]дана. Эндэхи ажалшад газетэ журналнуудые саг соонь абаха хүсэлэнтэй байдаг. Теэд, брига[да] ба фермэнүүдээр газетын за[хиа] абаха хүн ябадаггүй. Гадна, [...] аргаар захиhан байбашье, газе[тэ]нүүд ехэ хожомдожо асарагда[на] гү, али зарим номернуудынь ор[он]доо хүрэдэггүй байха юм.

Колхозой бригада ба фермэнү[үд]тэ газетэ, мүн почтово корресп[он]денци хүргэхэ тусхай хүн үгы.

Б. Дармаев

Колхознигуудай культур[на] эрилтэ хангагданагүй

Бичурын аймагай Харланай [со]моной Кировэй нэрэмжэтэ кол[хо]зой клуб ажалшадай эрилтые ха[н]ганагүй. Тус клуб ехэнхидээ ха[ал]татай байна. Клубые даагша нү[хэр] Шагжитаров арад зоной культу[рна] эрилтэ хангаха гэhэн хүндэтэ у[ял]гадаа харюусалгагүйгөөр хан[да]на.

Тус клуб ехэ, hаруул, газаа т[ал]аhаань харахадашье hайхан түхэл[тэй] юм. Теэд, клубай досоонь эмхи [гу]римгүй, хүйтэн, муу түхеэрэл[гэ]тэй байдаг. Эндэ культурна хэр[эг]сэлнүүд ехэ хомор, жэшээлхэ[дэ] шатар, домино гэхэ мэтэнүүд [үгы] юм.

Ажалшадай дунда тус клуб ку[ль]турно-гэгээрэлэй ямаршье хүдэл[мэ]ри үнгэргэнэгүй. Колхознигуу[дай] культурна эрилтэ хэзээ хангагд[ахаб] юм?

Б. Нимаев

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭhЭНЭЙ hҮҮЛЭЭР

„Муугаар ажалладаг клуб"

Иимэ гаршагтайгаар манай га[зе]тын мартын 25-най номерто то[ли]логдоhон бэшэг соо Закаменай [ай]магай Санага тосхондохи хүдөө[гэй] клуб ажалшадай эрилтые хү[ргэ] хангаанагүй, досоонь хододоо эм[хи] гуримгүй байдаг гэжэ хэлэгдэ[э] байгаа.

Манай редакцида КПСС-эй [За]каменай айкомой мэдээсэhэ[н]ёhoop, заагдаhан баримтанууд б[о]дото зүб байба. Тус клубые даа[гша] нүхэр Доржиев клубай хүдэл[мэ]риие муугаар эмхидхэhэн дээрэ[hээ] ажалhаа сүлөөлэгдэжэ, клуб[ай] даагшаар ондоо хүн томилогд[оо]. Мүнөө клубай дэргэдэ уранhай[ха]най самодеятельностиин круж[ок] эмхидхэгдэhэн ба клубай аж[ал] hайжаруулха талаар бусад хэмж[ээ]нүүд абтаhан байна. Мүн хүдөө[дэ] лекторскэ нэгдэлэй хүдэлмэри [шэ]нэдхэн hэргээгдээ.

АЛМАЙ hҮЛЭР ЯБАДАЛТАЙ ЭРИД ТЭМСЭХЭ

С. БАДМАЕВ

Манай хүсэн түгэс Эхэ орон hалбаран мандажа, шэнэ амжалтанууд тээшэ дабшажа ябана. Орон дотороо дүүрэн коммунистическэ общество байгуулхын тула шухала хэрэгтэй бүхы юумэнүүд манайда бии.

«СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэhэн агуу ехэ Сталинай сэсэнмэргэн зохёол дотор бэшэгдэhэн, партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд дотор хараалагдаhан зорилгонуудые дүүргэхын түлөө Коммунистическэ партиин ударидалга доро манай советскэ хүнүүд угаа ехэ творческо үүсхэлтэйгээр тэмсэжэ байна. Мүнөө арадай демократиин оронууд өөрынгөө экономико ба культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ нилээд ехэхэн амжалтануудые туйлаа.

Сүлөөтэ арадуудай шэнэ ажабайдалые байгуулха хэрэгтэ туйлаhан агуу ехэ амжалтанууд бүхы дэлхэй дээрэ ажаhууhан манай нүхэдүүдые ехээр баясуулдаг, капиталистическэ оронуудта тулижа, ядажа ажаhуудаг олон миллион жиирэй зоной зүрхэндэ ерээдүйдэ, зол жаргалта ажабайдалда орохо бата найдабари түрүүлнэ. Тиихэдэ эдэ манай амжалтанууд американо-английска империалистнуудай уур сухалынь хүргэнэ, хоро шарые бусалгана, тэдэнние улам галзууруулна. Капитализмын оронуудтахи империалистическэ хархис этэгээдүүд манай орондо социализмhаа коммунизмда дамжан орохо хэрэгтэ, арадай демократиин оронуудта социализм байгуулха хэрэгтэ али болохоор hаад ушаруулха гэжэ саг үргэлжэ оролдоно.

Мүнөө американска империализм дэлхэйн жандарм болоод, арга боломжын олдоhон лэ газарта эрхэ сүлөө дарахые, хүсөөр фашизм тогтоохые хүсэнэ. Энэ хорото хүсэлэнгөө бодото дээрэнь бэелүүлхын тула тэдэнэр ямаршье бузар муухай арганууды хэрэглэхэhээ жэрхэдэггүй юм. Хоротод, диверсантнууд, шпионууд ба террористнуудые тусхайта hургуулинуудта hургаhанай hүүлээр, хорото ябуулга хэхын тула Советскэ Союзда ба арадай демократиин оронуудта эльгээхэ хэрэгтэ Америкын конгресс 1951 ондо 100 миллион доллар hомолhон байна. Энээнhээ гадна, американска миллиардернүүд социалистическэ лагериин оронуудта хоро hүйдхэл хэхын тула жэл бүхэндэ хэдэн миллион доллар гаргашалдаг байна.

Партиин XIX съездээр абтаhан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Устав партиин гэшүүн ямаршье участогта, ямаршье оршон байдалда партийна ба гүрэнэй нюусые сахиха ба политическэ hэрэмжэтэй байха ёhотой гэжэ уялгална. Уставай энэ эрилтые нарин аар дүүргэлгэ мүнөө үедэ уласхоорондын удхашанартай байhаниинь элибайна. hанаа амар, оhол, назагай байдалда ороhон зонууд капиталистическэ хүреэлгээр, эгээн түрүүн англо-саксонско оронуудай тагнуулай органуудаар, титовско бандидуудаар манай орон руу шпионнуудые, диверсантнуудые, бэшэшье хара хоротониие эльгээжэ байдагые мартажа эхилдэг байха юм. Мүн лэ манай орон дотор хара мүрөө, хубиял хараhан заншалаа орхёогүй, буржуазна үзэл бодолоо абажа ябаhан арадай нюуса дайсад—амиды хүнүүд үшөөл бии байhыень мартажа болохогүй.

Советскэ гүрэн дотор мүлжэгшэ ангинуудай усадхагдажа, социализм байгуулагдаhанhаа хойшо уласхоорондын буржуази болбол орон доторнай ангиин базагүй болоходоо, манай ажалшадай дайсан бүлэгүүдэй шара шабхарууе; политическэ ба моральна талаараа тогтууригүй, забхайрhан хүнүүдые, хулгайшадые, жулигуудые, советскэ хуули эбдээд, зэмээ амсахаhаа тэрьедэжэ ябаhан гэмтэниие өөhэдынгөө хорото хэрэгтэ хэрэглэдэг байна.

Советскэ арадай дайсад—империалистическэ буржуазиин агентура болон социалистическэ зөөри хулгайлагшад өөhэдынгөө хорото муухай ябуулгануудые нюусаар хэдэг. Тэдэнэр хадаа советскэ хүнүүдэй политическэ hэрэмжын мохоорhон газарта, hанаа амар, алмай hүлэр ябадал гаргаhан газарта, хүдэлмэрилэгшэдые шалган үзэхэ ба шэлэн табиха тухай партиин хараа шугамые хазагайруулhан газарта лэ өөhэдынгөө гэмтэ хэрэг бүтээжэ шададаг юм. Ушар тиимэhээ кадрнуудые политическэ ба ажал хэрэгэйнь талаар бэшэ, харин тэдэнэй урда сагай ажал-ябуулгые шалгангүйгөөр, танил талын, түрэл гаралай, нютаг голой ёhoop ажалда шэлэн абадаг ябадалтай эбсэшэгүй тэмсэл ябуулха ёhотой.

Кадрнуудые шэлэхэ ба хубаарилан табиха тушаа партяар тогтоогдоhон принципүүдые эбдэдэг, кадрнуудые шалгаха ба шэлэн табиха хэрэгтэ хойрогоор хандадаг ябадал Эхэ орондомнай хэды шэнээн ехэ хоро хүргэнэб гэжэ иимэ баримтануудаар гэршэлжэ болоно.

«Бурмонголлес» трестын эрхилэгшын орлогшо байhан Сергеев 1952 оной февралиин 14-дэ Бонадыков И. С. гэгшые Сэлэнгын леспромхоздо техник-нормировщигоор эльгээhэн байгаа. Бонадыковые хүдэлмэридэ абахадаа, тэрэнэй урдань хэжэ ябаhан ажал тухай ямаршье шалгалта хэнгүйгөөр, паспорттай үгыеншье шалгангүй абаhан байба. Сэлэнгын леспромхоздо ошон сасуугаа Бонадыков hамгаяа леспромхозой кассираар оруулhан байна. Сэлэнгын леспромхозой главна бухгалтер Пронинoй алмай hүлэр ябадал гаргаhан дээрэhээ хуурмаг депонентнэ карточкануудые бэшэжэ, леспромхозой 54 мянган түхэриг мүнгэ үбэршэлөөд тэрьелhэн байгаа. Мүрдэлгэ хээд байхада, Бонадыковай ажалай дэбтэршье, сэрэгэйнь билетшье хуурмаг байба. Мүн энэ хүн ст. Кадала дээрэ хүдэлмэрилжэ байхадаа 12 мянган түхэриг хулуугаад, Бодайбо городто ошоhон байна. Тэндэhээ алта хулуугаад тэрьелhэн, бэдэрүүлдэ байhан, хүнэй документнүүдые хулуужа абаад, хуурмаг документнүүдээр бэеэ халхалжа ябаhан хүн байгаа. Мүнөө Бонадыковууд баригдажа, түрмэдэ hуулгагдаа. Мүн лэ «Бурмонголлес» трестын эрхилэгшэ нүхэр Шатилов 1951 оной июлиин 21-дэ Ломако А. Н. гэгшые Торнин аймагай колхозуудhаа Хандагатайн леспромхоздо үбhэ тушаан абаха этигэмжэтэ нюур болгон эльгээhэн байгаа. Энэ хүдэлмэриингөө дүүрэhэнэй hүүлээр Ломако болбол Хандагатайн леспромхозой техническэ хангалтын начальнигаар эльгээгдэhэн юм. Энэ хүдэлмэридөө байха үедөө Ломако 19 валенка үбэршэлhэн дээрэhээ арестовалагдаа. Мүрдэлгэ хэжэ үзэхэдэ, Ломако хадаа 1942 онhоо 1951 он хүрэтэр, гүрэнэй зөөри уриhэнэйнгөө түлөө, албан хэрэгэйнгээ талаар гэмтэ ябадалнуудые гаргаhанайнгаа түлөө гурба дахин сүүдлэгдэhэн, «Бурмонголлес» трестын системэдэ орохоhоо түрүүн Гусиноозерско рудоуправлениин ОРС-ын экспедитороор хүдэлжэ байхадаа гүрэнэй 22048 түхэригэй зөөри урнhэнэй түлөө хүдэлмэриhөө гаргуулhан байгаа. Нүхэр Шатилов хадаа Ломакые хүдэлмэридэ абахадаа хуули бусаар, ажалай дэбтэргүйгөөр, ямаршье шалгалтагүйгөөр абаhан байгаа.

Бурмонкоопсоюзай хүтэлбэрилхы ажалда, худалдаа наймаанай хүдэлмэридэ хүдэлмэрилхэ кадрнуудые шалган абаха хэрэгтэ мүн лэ албан хойрогоор хандадаг ушарнууд олон бии. Жэшээлхэдэ, 1952 оной июнь hарада «Бурмонкоопсоюзай» базада складуудые даагшаар Улан-Удын нэгэ магазинда урилтэ хэhэнэй түлөө хүдэлмэриhөө гаргуулhан хүн Уликов-Жариков В. В. гэжэ абтаhан байна.

Уликов-Жариков В. В. hара хахад соо кооперативай 12 мянган түхэриг үбэршэлөөд, тэрьелжэ талиншоо. Кабанскын сельподо урдань хулгай хэhэнэй түлөө сүүдлүүлhэн Ананьин Баяртуева хоёр — нэгэниинь [до]лагша пекареэр, хоёрдохинь сто[ло]вын бухгалтераар абтаhан бай[на].

Зарим аймагуудта колхозуу[дые] хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгш[эдые] шэлэн табихадаа, алмай hүлэр [яба]дал гаргадаг. Жэшээлхэдэ, ур[да] колхозой нангин хуулиие эбд[ээд], нэйнгээ түлөө сүүдлүүлhэн [Го]боев гэгшэ дахин Зэдын ай[ма]гай томодхогдоhон «Коммун[изм]» колхозой түрүүлэгшын орлогш[о] (энэ колхозой гэшүүн болоно ор[он] гүйншьеhаа) hунгагдаhан ба[йна] юм.

Кадрнуудай политическэ hэр[эм]жые дээшэлүүлхын тула тэдэ[нэй] марксистско-ленинскэ хүмүүжү[ул]гые hайжаруулха тон шухала [бай]на. Мүн тэрэшэлэн оhол назаг[ай] алмай hүлэр ябадалтай тэмсэ[хэ] шалгарhан манай зэбсэг—шүү[мжэ]лэл ба өөрыгөө шүүмжэл[гые] үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Манай бүхы организацинууд[ай,] гүрэнэй бүхы аппарадай хүдэл[мэ]ринь хүтэлбэрилхы органууд[ай] бүхы советскэ общеcтвын hэр[эм]жэтэй нарин хиналта доро ябуул[а]даха ёhотой гэжэ Советскэ Союз[ай] Коммунистическэ парти, Совет[скэ] правительство хододоо эридэг б[ай]гаа, эрижэшье байна. Мүнөө ма[най] орон дотор социализмын илал[тын] удхашанарые советскэ арадай [т]гүнзэгыгөөр ойлгоод байхада, би[дэ]нэр Советскэ, социалистическэ ху[у]лиие сахилга тушаа илангаяа [hэ]рэмжэтэй байха, илангаяа [ша]эрилтэ табиха ёhотойбди.

Советскэ арад зон партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые дү[үр]гэлтэ болгон, шэн габьяатай[гаар] ажаллаха зууран, алмай hүлэр оhол назагай ябадалтай эрид тэ[м]сэнэ.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГА ЭХИЛБЭ

…ҮХЭД МЕХАНИЗАТОРНУУД БА КОЛХОЗНИГУУД! Эртын ороohото культуранудай тарилгые хэдыхэн үдэр соо эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэгты!

☆☆

…арилгые эмхитэйгээр үнгэргэхэбди

…убликынгаа 30 жэлэй алдар- …hайндэрые шэнэ амжалта- …р угтахын түлөө манай МТС- …ханизаторнууд ба бүхы кол- …з социалистическэ мүрысөө үр- …дэлгэрүүлэн эршэмтэйгээр …лажа байна. Түбхын түрүүн …ай тарилгые богони болзор …ротехническэ hайн шанартай- …үнгэргэжэ, баян ургасын най- …й үндэhэ hуури байгуулха гэ- …идэнхэйбди. Энэ харюусалга- …рилгые нэрэтэй түрэтэйгөөр …хэ арга боломжо манай МТС- … Мүнөө үедэ МТС-най элдэб … сложно машинануудаар, хү- …тэ тракторнуудаар хангагдан- …Энэ хадаа байгша ондо харь- …колхозуудайнгаа полевой хү- …ринүүдэй ехэнхи хубиие ме- …ацилха арга бидэндэ олгохо

…хэдэ манай түрүү механиза- …уд хабарай тарилгые тон бо- …болзор соо үнгэргэхэ гэhэн …листическэ уялгануудые абаа. … ороohото культуранудай …га хүдэлмэриин 8—10 үдэр …үргэгдэхэ, 800 гектарта шэ- …ба хабарай хара таряан хэ- …үүлэн, 200 гектарта нарин …йгаар таригдаха, 300 гектар …э үргэн рядтайгаар таригдаха … Тэрэшэлэн 100 гектар хар- …а механизированнэ аргаар та- …ха, мүн 35 гектар олон жэлэй … таригдаха юм. Ерэхэ жэлэй …тада газараа бэлэдхэхын тү- …000 гектар пар майда hайн …тайгаар хахалаад, тэрэнээ … дахин культивацилха ба дахин …ха, тэрэ тоодо 500 гектар пар …ыгөөр хахалха гэжэ шиидээб- …анай механизаторнууд трак- …р элдүүрилhэн газарайнгаа …риhөө 13 центнерhээ бага бэ- …рна, тэрэ тоодо 14 центнер …сэ хуряаха уялга абанхай. …дэ Сталинай нэрэмжэтэ кол- … хүдэлмэрилдэг тракторна …да таряанажалай бригадатай … 100 гектарай га бүриhөө 25 …р шэниисэ хуряаха гэhэн … абаhан байна. Ленинэй нэ- …тэ колхоздо хүдэлмэрилдэг …рна бригала 350 гектар газа- … бүриhөө 15 центнер шэнии- …хаха гэhэн уялга абаhан … юм.

…С-эй түрүү тракторна брига- …д ба трактористнууд бүри ехэ … абаа. Жэшээлхэдэ, «С—80» …орта хүдэлмэрилдэг тракто- …В. Немчинов сезон соогоо 1500 … газар элдүүрилхэ, 500 кило- … горючи арьбалхаб гэжэ үгээ …«ДТ—54» маркын тракторта …мэрилдэг тракторист Михаил … сезон соо 1300 гектар газар …рилхэ, 500 килограмм горючи …лха зорилго урдаа табиба. …ай түрүү тракторна бригада-

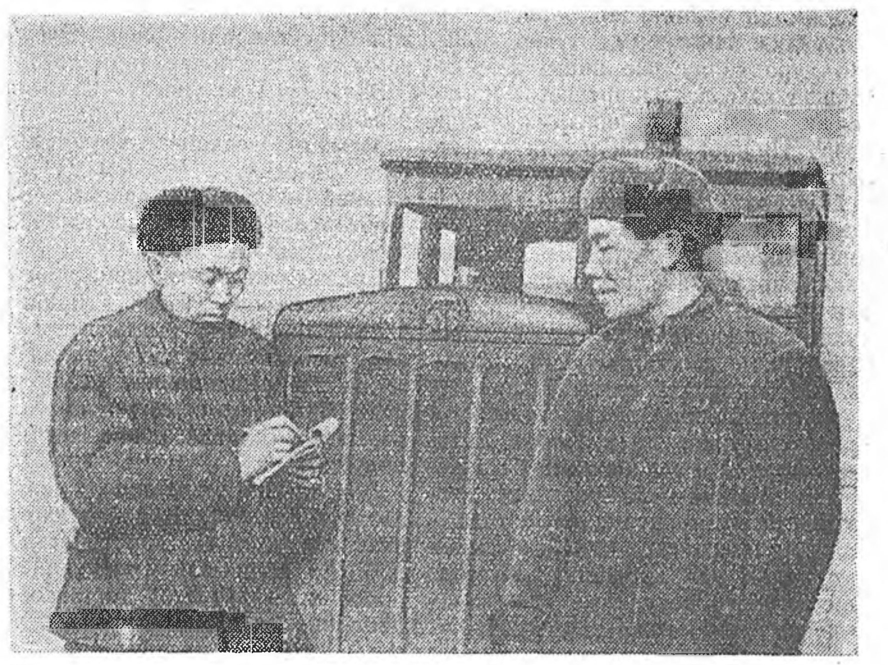
нууд ба трактористнууд абаhан уялгаяа бодотоор бэелүүлэн, тарилгын урда тээхи полевой хүдэлмэринүүдые эмхитэйгээр эхилээ. Нүхэр М. Боиновой хүтэлбэрилдэг № 3 тракторна бригада апрелиин 10 болотор хабарай эртын борнойлгын түсэбые 120 процент дүүргэhэн байна. Энэ бригадын тракторист Архип Григорьев борнойлго дээрэ халаанайнгаа нормые 130—140 процент, тракторист Николай Венедиктов 120—130 процент дүүргэдэг байгаа. Гадна, энэ бригадынхид түсэбэй ёhoор «Красное знамя» колхозой сабшалан ба полинууд дээрэ 5 үдэр соо 200 гаран тонно наг шэбхэ гаргажа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэн байна. Тэдэнэр мүнөө наг шэбхэ шэрэлгые түсэбhөө гадуур үргэлжэлhөөр. Шэбхэ шэрэхын тула энэ бригадын механизаторнууд хуушан автомашинын хоорбо болон хуушан сложно молотилкын мөөрэнүүдые хэрэглэн, түсгаар тэргэ бүтээhэн байгаа.

Тиихэдэ, нүхэр М. Асеевэй хүтэлбэрилдэг № 7 тракторна бригада 600 гектарые богони болзор соо борнойлжо дүүргээ. Тракторист Б. Асеев борнойлго дээрэ халаанайнгаа нормые 110—120 процент дүүргэдэг байгаа. Нүхэр Г. Цыденжаповай № 5 бригада хабарай эртын борнойлгые саг соонь дүүргэhэн ба борнойлготой нэгэ доро сабшалан дээрэ шэбхэ, мүн барилгада хэрэгтэй модо шэрэhэн байна.

Түрүү тракторна бригадануудай полевой хүдэлмэринүүдые эмхитэйгээр ябуулжа байбашье, зарим бригадануудта үшөөл ехэ дутагдалнууд үзэгдэнэ. Жэшээнь, № 1 тракторна бригада бригадир нүхэр Б. Цоктоевой ба МТС-эй механигуудай гэмээр хабарай эртын борнойлгодо хүсэд шиидэжэ ороодүй. Тиихэдэ олон колхозуудта үрhэ хүрэнгэ тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй байhаар. Энэ талаар Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз илангаяа гээгдэлтэй. Тус колхоздо шэниисын 1269 центнер үрhэн кондиционнобэшэ байха юм. Тэрэшэлэн «Заготзерногой» Усть-Кяхтын пунктhаа болон Сталинай нэрэмжэтэ колхозhоо үрhэ андалдажа абаха түсэбтэй аад, юушье хээдүй байhаар. «Большевик» колхоздо үрhэ хүрэнгын талаар мүн лэ иимэ байдал үзэгдэнэ. Олон колхозууд мүнөө хүрэтэрөө полевой стануудаа хүсэд заhаагүй, тэндэ улаан булангуудые түхеэрээдүй байха юм.

Дутуу дундануудаа ябууд усадхажа, хабарай тарилгые эмхитэй hайнаар, тон богони болзор соо үнгэргэхын түлөө манай МТС-эй механизаторнууд бүхы хүсөөрөө оролдохо байна.

Б. Нимаев, Кяхтын аймагай Кяхтын МТС-эй главна агроном.

Заиграйн аймагай Курбын МТС-эй комсомольско-залуушуулай тракторна бригада (бригадирынь Еши-Нима Базаров) БМАССР-эй 30 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахын түлөө республиканска социалистическэ мүрысөө үүсхэhэн байна. Энэ бригада хабарай тарилгые эмхитэй hайнаар үнгэргэхэ гэжэ уялга абаба. ВЛКСМ-эй обком нүхэр Базаровай бригадын үүсхэлые hайшаагаад, БМАССР-эй 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ залуу механизаторнуудай мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тус бригадын үүсхэлые дэмжэхэ гэжэ комсомолой райкомуудые уялгалаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бригадир Еши-Нима Базаров (зүүн гарhаа), тракторист Балдан Юролтуевта даалгабари үгэжэ байна. **О. Березковой** фото.

Колхозно полинуудhаа мэдээсэлнүүд

ТАРБАГАТАЙ. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай колхозууд эртын ороohото культуранудай тарилга эхилбэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой № 5 таряанажалай бригада (бригадирынь нүхэр Михалёв) эгээн түрүүлэн тарилга эхилбэ. Түрүүшын хэдыхэн үдэр соо энэ бригадынхид Тарбагатайн МТС-эй механизаторнуудтай хани харилсаатайгаар хүдэлмэрилжэ, 200 гектар газарта хабарай хара таряа ба шэниисэ тариба. Энэ бригадын полинууд дээрэ хүдэлмэрилдэг № 8, 9 тракторна бригаданууд ороohото культуранудай тарилга хэхэтээ хамта хабарай хахалалга хэжэ байна. Эдэнэр 150 гектар газар хахалаа. Эндэхи колхознигууд ба механизаторнууд эртын ороohото культуранудай тарилга хэдыхэн үдэр соо дүүргэхэ гэжэ шиидэнхэй.

«Победа» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг Тарбагатайн МТС-эй № 1 ба № 2 тракторна бригаданууд ороohото культуранудай тарилга хэжэ байна. Энээнтэй хамта эдэ бригадын механизаторнууд тарилгада хэрэглэгдэхэ газар бэлэдхэнэ. Мүнөө 120 гектар газар бэлэдхэгдээ.

Мүн Жиримскэ МТС-эй харьяата колхозуудта эртын ороohото культуранудай тарилга эхилбэ.

Һүүлэй хэды үдэрнүүдтэ аймаг дотор 800 гаран гектар газарта ороohото культуранууд таригдаа.

М. Воробьев.

* * *

КЯХТА. **(Манай корреспондентhээ).** Погранична МТС-эй Яков Александрович Зарубинай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада аймаг соогоо түрүүлэн, Ульяновай нэрэмжэтэ колхозой Чимген гэжэ таряанай участок дээрэ хара таряа (ярица) тарижа эхилээ.

Тус бригадын тракторист Анатолий Зарубин апрелиин 16-най үдэр түрүүшын 9 гектар таряа тариба.

Эдэ үдэрнүүдтэ тус МТС-эй тракторна бригаданууд Калининай, Маленковой ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай полинуудта шэниисын ба хара таряанай тарилга эхилхэнь.

Б. Дымбрылов.

Тэжээлэй капустын баян ургаса яагаад абахаб

Мүнөө манай республикын колхозуудта ниитын малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха тухай асуудал тон хурсаар табигдажа байна. Хээрын сабшалан hайжаруулжа, үбhэ ногооной баян ургаса абахаhаа гадна, тэжээлэй культуранудые ехээр таридаг болохо зорилгонууд табигдана.

Манай республикын колхозууд малдаа эдюулхэ шэмэтэ тэжээл хүсэд хүрэхөөр таринагүй. Мүнөө дээрэ манай эндэ силоснэ культуранууд болохо наран сэсэг, викэтэй холимог овёс таригдана. Силоснэ культуранудай иимэ тарилга хадаа улам хүгжэжэ байгаа социалистическэ малажалые шэмэтэ тэжээлээр хангажа шадахагүй байна. Гадна, наран сэсэг викэтэй холимог овёс хоёр хүсэдөөр эдеэшэжэ үрдингүй эртын хюрууда орожо хүлдэшэдэг байха юм. Эдэ бүхы ушарнуудhаа боложо манай республикын колхозууд хээрын ногоогоор силос дарадаг байха юм.

Тиимэhээ манай эндэ шэмэтэ тэжээл ехээр таридаг болохын түлөө нютагай эрхэ байдалда hайнаар дадаhан, баян ургаса үгэдэг культуранудай тарилгые үргэдхэхэ шухала. Энэ зорилгоор Бурят-Монголой малажалай туршалгын станци хэдэн жэл удаа силоснэ культуранудые: кукуруза, сорго, чумиза, тэжээлэй капуста, наран сэсэг гэхэ мэтэнүүдые шэнжэлжэ байна. Эдээн соо шанарайнгаа талаар тэжээлэй капуста hайн байна гэжэ туршалга харуулаа. Энэ хадаа намарай хүйтэндэ тэсэмгэй, хүйтэржэ эхилхэлээр бүри hайнаар ургадаг ба үрhэ ехээр үгэдэг юм. Энэ тэжээлые үнеэд эдихэдээ хараа байса hүтэй болодог байна. Мүн тэжээлэй капустые хони ямаад, гахай, кролигууд дуратайгаар эдидэг юм.

Энэ ургамалые шииг нойто ехэтэй шэбхэжэhэн хара шоройтой газарта тарихада hайнаар ургадаг. Мүн наг шэбхэ адхажа үтэгжүүлэгдэhэн элhэтэй газарта таряад, агротехникын заабаринуудые наринаар сахижа байбал, hайн ургаса абтадаг юм. Тиихэдэ энэ капустые урда жэлынь нэгэ жэлэй ба олон жэлэй залаата ногоонуудай ургаhан гү, али хартаабхын hуури дээрэ тарихада hайнаар ургадаг. Харин урда жэлынь брюквэ гү, али турнепс ургуулhан газарта яашье тарижа болохогүй.

Тэжээлэй капуста болбол столовын капустатай адли шииг нойтотой газарта дуратай юм. Илангаяа hаяхан таряад байхадал шииг нойто ехээр хэрэглэдэг байна. Энэ капустые уhалангүй байжа болохогүй. Бидэнэр тэжээлэй капуста тариха газараа гүнзэгыгөөр хахалхатаяа хамта, борнойлоод ябадагбди. Хабартаа, мартын hүүл багаар, апрелиин эхеэр ряд хоорондын уhалуури хэгдэнэ. Тэжээлэй капуста тариха полиингоо хүрьhые элдүүрилжэ эхилхынгээ урда тээ 18—20 сантиметр гүнзэгытэйгөөр хахалха хэрэгтэй. Тиигээд буртаг ногоонуудай ургахагүйн тулада нэгэ дахин культиваци хэхэ шухала. Намарай пар дээрэ нэгэ гектар газарта 40—60 тонно наг шэбхэ оруулагдана. Манай республикын тала газарай аймагуудта тэжээлэй капустые рассадатайгаар тарибал hайн.

Парник соо хэхэ шоройе огородно участогай хүсэ hайнтай хүрьhэнhөө абадагбди. Элhэтэй, хужартай хүрьhэн таарадаггүй юм. Тиигээд апрелиин 10—15-наар гү, али поли дээрэ таригдахаhаань 35—40 хоног урид үрhэеэ парнигууд соо hуулгадагбди. Үрhэн хоорондоо 5—6 сантиметр зайтайгаар рядлуулагдан тараагдана. Гектар газарта 30—35 мянган ургуулагдаhан үрhэнүүд hуулгагдана. Парник соо ургажа байhан үрhэеэ ходо уhалжа, буртаг үбhыень түүжэ байдагбди. Мүн хэмhээ үлүү үндэрөөр ургахадань тайража байха, үтэгжүүлгын hулахан раствороор тэжээл үгэхэ, ургамалнуудай дайсад—хорхой шумуулнуудтай ходо тэмсэжэ байха шухала.

Рассадануудаа май hарын гурбадахи декадада поли дээрэ абаашажа hуулгадаг байгаабди. Энэ хүдэлмэри бүрхэг үдэр гү, али наратай үдэрэй үдын хойно хэгдэдэг байгаа. Рассадануудаа поли дээрээ оройтуулжа hуулгажа болохогүй. Юуб гэхэдэ, орой таригдаhан рассадануд бага ургаса үгэдэг. Мүн дан эртэ тарихань аюултай байдаг. Юуб гэхэдэ, үрhэн хабарай оройн хүйтэнүүдтэ дайралдажа хүлдэшэжэ болохо байна.

Тэжээлэй капустые квадратно-гнездовой аргаар hуулгахада таарамжатай байдаг. Энээнэй ашаар ургаса ехээр абаха ба үбhэнэй хойноhоо харууhалгые дүүрэнээр механизацилха арга олгогдоно. Квадратно-гнездовой аргаар тарихадаа ряд хоорондын зай 60—70 сантиметр байха ёhотой. Нэгэ уурхай соо 2—3 эшэнүүд hуулгагдана. Тэдэнэй хоорондохи тала 20 сантиметр байха ёhотой. Зунай сагта тэжээлэй капустын буртаг үбhые хоёр дахин түүжэ хаядаг, мүн газарайнь хүрьhые хоёр дахин зөөлэрүүлдэг, нэгэ дахин обоолдог ба азотно үтэгжүүлгээр тэжээл үгэжэ байдагбди.

Тэжээлэй капуста намар орой, культура бүхэнэй hүүлдэ хуряагдадаг. Юуб гэхэдэ, тэрэ бүхы намартаа ходо эдеэгээ татажа байдаг юм. Тэжээлэй капустаар силос дарахада октябриин hүүл—ноябриин эхин таарамжатай байдаг.

Мүн тэжээлэй капустые ногоон занданшье малнууд эдидэг байна.

Ю. Засыпкин, Бурят-Монголой малажалай туршалгын станциин тэжээл бэлэдхэлэй таhагай научна сотрудник.

ДУЛМЫН ОТАРА

☆

ОЧЕРК

☆ ☆

…барай дулаахан үдэрнүүд …аятай зохид гээшэб даа! Тэ…э дурладаггүй юумэн бии аал? …ын голоор долгоножо байhан …аhаншье, Захын шэбэр соо…hаршаганаhан инзагалха гү…оншье, борнойлогдоhон газар …ур трактораи хойноhоо томоо…ор алхалhан туунуудшье, …ог агаарта дэгдэн, мүн…уугаа татаhан булжамуур…шье хабарай дулаахан үдэр…э дуратай юм. Теэд хурьга… эхэнүүдтэнь хүхүүлжэ яба…онишо басаган эдэ үдэрнүүдтэ …гаяа дуратай байгаа hэн. …шье гайхалтай бэшэ, мүнөө …дынь олоороо түрэжэ эхилэн… хурьгадайнь байра соо үдэр …хэ бүри олон хурьгад нэмэжэ …а ха юм. Бишыхан хөөрхэн … амитадай бии болоод, час …рхэ бүри дэгжэн тэбээржэ, …гоор дүүрэн мааралдажа, … табилдан байхадань ямар …эй зохид бэ даа...

…лаан кофтотой, ута боро юбка …hэн, пулаадаа уруунь боожор…, хүдэр улаан шарайтай, хо… гара наhанай мүнөөхи хонишо …иган нигэжэ бодолгото болон …арал hаяхан гараhан хуи са… хурьга тар дээрээ аба…тэбэрин эрхэлүүлэн, хурьгадай …рын нэгэ багахан клеткэ соо …шажа табиба.

…ингэжэ, Заха гэжэ газарта hуу…ahан нэгэдэхи отарада 1952 … дулаахан хабар айлшалан … hэн. Урда намарынь Тельма… нэрэмжэтэ колхозой правлени …ион Дулма Гармаевада hай…уулагдаhан үүлтэрэй 500-гаад …й хонитой энэ отарые даалгаа … Тэрээнhээ урид, дайнай хойто … жэлнүүдтэ Дулма энэ ота…а хонишоноср хүдэлмэрилөө. … Гармаевна отарынгаа хо… тамир шадал hайнтай… үбэлжүүлжэ, түлнүүдыень

хоролтогүйгөөр абажа, колхозойнгоо правлениин найдабариие отарые даагшаар хүдэлмэрилhэн түрүүшынгээ жэлдэ эрхимээр дүүргэжэ шадаhан байгаа. Нэгэдэхи отарынхид түл абаха түсэбөө холо үлүүлэн дүүргээ hэн. Тиихэдэ өөрөө Дулма Гармаевна 112 хониноо 155 хурьга абажа, шадамар бэрхээр түлжүүлээ. Оролдосотой hайн ажалайнгаа түлөө үнгэрэгшэ жэлэйнгээ хүдэлмэриин дүнгөөр байгша ондо Эхэ оронойнгоо столица Москвада үнгэргэгдэхэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ кандидат болохо тиимэ ехэ золтой байба.

Теэд иимэ амжалтанууд өөрөө ерэдэг бэшэ ха юм, тэрэ хадаа үсэд шанга тэмсэл соогуур, эсэшэгүй ажалаар туйлагдадаг гээшэ. Хонин hүрэгөө амжалтатайгаар үсхэбэрилхын, hайнаар үбэлжүүлхын тула түбхын түрүүн бардам хүрэхэ тэжээл хэрэгтэй болодог. Энээн тухай эндэхи хонишод hайн мэдэдэг юм. Энээниие мүн колхозой правленишье мэдэхэ. Тиимэ тула правлени нэгэдэхи отарын үбэлжэдэг Захын сабшалангай участок уhалхыень хабар боломсоор заал hаа луговодуудай нэгые эльгээдэг байна. Тэрэшье хабар Цыбиков Доржи гэжэ үбгэн уhалагшые эльгээгээ hэн. Хонишод энэ үбгэжөөлэй заабаряар хүдэлмэрилжэ, канава hубагуудые заhалсанад, бүхэли үбэлдөө сабшалан дээгүүрээ гаргажа, хоорондоо зайтайгаар адхагдаhан наг шэбхээ тарааhанай hүүлээр дээгүүрнь уhаяа урадхуулан уhалнад. Уданшьегүй, отарынхид луговод Доржи үбгэн түрүүтэй эндэхи ерэн гектар сабшалан уhалжа дүүргэбэ. Тэрэ тоодо арбан гектар рекордно участогаа тэдэнэр илангаяа hайнаар уhалhан, үтэг шэбхыень бутаруулан газарай хүрьhэндэ даамгайгаар оруулhан байна. Зундаа энэ участок дээрэhээ үбhэнэй элбэг баян ургаса хуряагдахаар хүлеэгдэжэ байгаа hэн. Иимэ ургасын абтахые Дулма Гармаевна лаб мэдэжэ байба. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр сабшалангаа түрүүшынхеэ үтэгжүүлээ, түрүүшынхеэ уhалаа бэшэ ха юм.

Газаршье уhалагдаа, шэнэ түлнүүдшье барандаа абтаа, ногоонойшье ургаха үе болоо, посхоодшье хаагдахань. Захын шэбэр тээhээ хүхы шубуунай донгодохонь дуулдаба. Нэгэдэхи отарынхид зуhалан тээшээ зөөхэ гэжэ түхеэрнэд. Гэбэшье, тэдэнэр намар болотор «hөөргөө харангүй, hүүл гэрээшээ» ошоо бэшэ даа, дахин дахин ерэжэ, сабшалангаа уhалха юм.

Дундадынгаа адагай зуhаланда байхадаа отарынхид хонидойнгоо нооhо хайшалдаг, мүн hаажа үргэлжэлhөөр байдаг юм.

1952 ондо тэдэнэр отарынгаа хонидhоо 7 центнер 71 килограмм нооhо хайшалха түсэбтэй байhан аад, 9 центнер 71 килограмм үлүүтэй нооhо хайшалжа, мүн хонидhоо нилээд ехэ hү hаажа, гүрэндөө тушаагаа. Хонин бүриhөө түсэбэй ёhoор 2 килограммай орондо 2 килограмм 700 грамм нооhон хайшалагдаhан байна.

Таряа хуряалгын hүүлээр нэгэдэхи отарынхид үбэлжөөнэйнгөө газарта зөөhэн байгаа. Энэ үедэ хонидой орооной кампани эхилбэ. Тельманай нэрэмжэтэ колхозой правлени хонидойнгоо үүлтэрые hайжаруулхын түлөө нилээд оролдолго гаргадаг. Тэрэ жэл колхоз меринос үүлтэрэй нэгэдэхи классай арбан хусануудые худалдан абаhан байна. Тиихэдэ урда жэлынь эгээн түрүүшынхеэ зуун хонин искусственнаар үрэжүүлэгдэhэн hаа, 1952 оной намар гурбан зуун хонин үрэжүүлэгдэhэн байха юм.

Октябрь hара гараба. Нэгэтэ үдэшэлэн тээ Дулмын эжы, 63-тай Цыбикжап хүгшэн газааhаа ороходоо:

— Тэнгэри дүрбэн зубхиня бүтэшөөд байна. Саhан орохонь, хагсуу хүйтэн болохонь лэ аа гү, хонидтоо дэбисхэрынь hайнаар хээд, эртээнhээ хаагаа hаатнай дээрэл ха,—гэжэ басагандаа дуугарба. Тиигээд бага басаган тээшээ хаража:—Хандажап, гаралсал даа. Зайлуул, hалхи шуурган бологшо аа гү, — гэбэ. Тиихэ зуураа «хари үсэгэлдэрhөө хойшо үе мүсэмни дан лэ шархираа hэн» гэжэ хүгшэн зосоогоо бодоно...

Бүхэли hүниндөө hалхи шуурган эшхэрнэ, гэрэйнь армаг соогуур, дараансын забhарнуудаар үншаргатай утаар оог хашхарга табина. «Яба галзууржа байгыш, айнагүйбди» гэжэ Дулма зосоогоо hанабашье, үргэhэ нойрынь хүрэжэ үгэнэгүй, унтари дээрээ иишэ тиишээ эрьелдэнэ. «Байрын саhа орожорхихонь гээшэ гү даа. Теэд бардам хүрэхэ үбhэтэйбди. Элбэг ехэ үбhэ ургуулхын, hайнаар хуряажа абахын түлөө үнгэрэгшэ үбэл хабарhаа хойшо дэмы оролдоогүйбди. Үшөө овёстойбди, хониднай яhала дулаан байратай, дэбисхэртэй» гэжэ бодоходоо Дулма hанаагаа амараад унташана. Үглөөгүүр бодоходонь үбдэгсөө саhан орожорхинхай, үргэн тала дайда дүнгигар сагаан хүнжэлөөр хушагдашанхай, нюдэ hаргаан байгаа hэн. Гэрэйнь ба хонидойнь байрануудай араар хорой хуhамагуудhаа үндэрөөр хүр хаяжархёо.

Соломын узуур, хагдарhан бэлшээри хуу баран саhанда хушагдажа, колхозой адууhа мал иимэ эртэhээ нэмэлтэ тэжээлгүй болошобо. Энэ үдэрhөө хойшо үбhэ тэжээл бодомжотойгоор, гамтайгаар гаргашалжа, малаа хоролтогүйгөөр, хүсэ шадал hайнтайгаар ондо оруулхын түлөө шанга тэмсэл эхилбэ. Энэ тэмсэлдэ имагтал үбhэ тэжээл элбэгээр бэлдэhэн колхоз фермэ, отара гү, али гүүртэ илажа гараха зэргэтэй болоо hэн. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз Хэжэнгынгээ аймаг соо иимэ тэмсэлдэ илаха аргатай болоhон колхозуудай нэгэн байба. Энээнииень иимэ тоонууд элеэр харуулна гэбэл: Һаяхан энэ артель «Зургаанай зам» колхоздо хоёр зуун табин центнер үбhэ, зуун центнер овёс, «Манай ажал» колхоздо хоёр зуун центнер овёс худалдаа. Үшөө Һараантай гэжэ участогта байhан гурбан ехэ hүри үбhэ хүршэ колхозуудтаа худалдахаар гү, али урьhалхаар хараална.

1953 оной мартын хоёрдохи хахад. Бүхэли үбэлдөө ойроо хүртөөгүй, амгалан янзаар нойрсоhон зузаан саhан эртэ хабарай дулаахан наранай элшэ доро эндэ тэндэ наруули үбэр газараар hаял соохорлон хайлаха hанаатай. Энэ үедэ Захын отарада хонидой үбэлжэлгэ амжалтатай hайнаар үргэлжэлhөөр байгаа hэн. Үбэлэй турша соо нэгэшье хонин хоролтодо оруулагдаагүй. Мүнөө шэнэ түл абалга эхилээд, гушаад хурьгад абтаад байба. Отарынгаа бууса дээрэ табиhан 5 hүринүүдhээнь үшөө хахад hүри үлөө. Үбэлжэлгын дүүрэтэр үбhэ тэжээл хүрэхэ юм гү гэжэ асуухада Дулма Гармаевна:

—Миил хахад hүри үбhэтэй гэжэ hанаа гүт? Тээ тэрэ, урагшаа харажархиит, — гэжэ харюусаха зуураа, километр үлүүтэй газарта ебхылдэhэн үшөө хоёр hүринүүд тээшэ зангаба:—Үбэлдөө буусынгаа үбhэ эдюулжэ, ондоо тээhээ шэрэнгүй үбэлжөөбди. Харин дэбисхэр хэхэ соломо зөөжэ асарнабди.

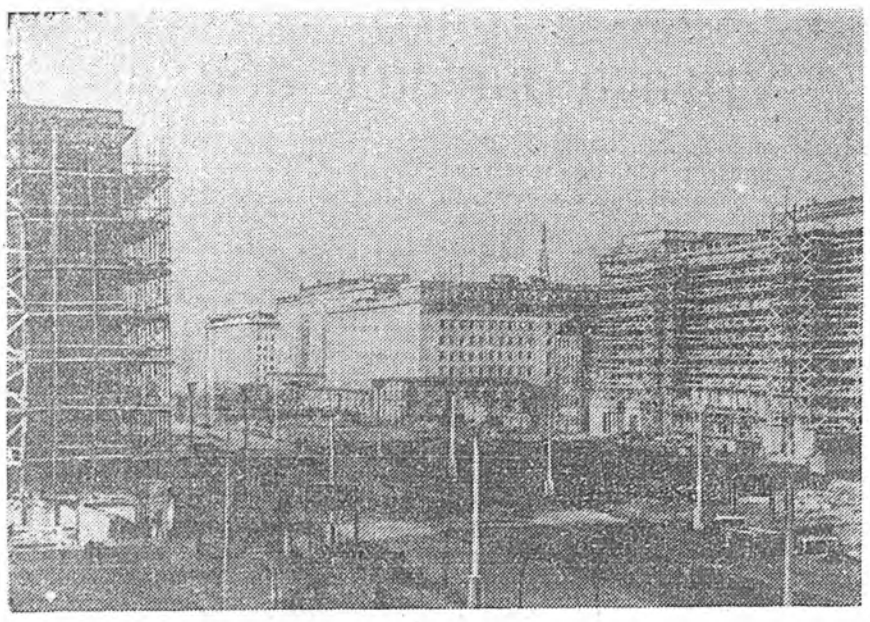
—Үглөөгүүр нара гаража байхада хонидоо хорой соонь гаргажа, үбhэ садатарынь эдюулээд, үдэ болохоhоо абан уhалхаяа гаргадагбди,—гэжэ Дулма Гармаевна өөhэдынгөө хүдэлмэри тухай хөөрэнэ,—хэрбээ хүсэ шадал багатай хониной байгаа hаань, мүн hая хурьгалhан гү, али хурьгалха хонидто уhа бүлеэсүүлээд уулганабди. Иимэ хонидто баhа овёсой гурил буйлуулжа эдюулнэбди. Үдэhөө хойшо хонидоо дахин эдеэлүүлжэ уhалаад, хонолгодонь хаанабди. Минеральна тэжээлнүүдhээ хонидтоо поваренна дабhа эдюулнэбди. Нарай хурьгадта галдаhан яhа эдюулхэдэ hайн агша. Бүхэли үбэлдөө полинууд дээрэhээ соломо зөөжэ, хонидтоо дэбисхэр таhалдуулаагүйбди. Шэнэ түл абалгын үнгэртэр, ногоо ургатар хүсэд хүрэхэ үбhэтэйбди.

Мүнөө урин дулаан үдэрнүүд боложо, үбhэ ногооной үндэр ургасын түлөө нэгэдэхи отарынхидай улам шангаар тэмсэхэ үень ерэбэ. Тэдэнэр үбэлдөө сабшалан дээгүүрээ гаргаhан шэбхээ тараажа эхилээ. Удангүй үбгэн луговод Доржи Цыбиков ерэхэнь. Хониной шэбхэ шэнгээhэн ба садатараа уhалагдаhан Захын сабшалан дээрэ мүнөө зундаа баhал үбдэг тулама үндэр ногоон ургахань даа. Эльдин хонгор, үрэжэлтэ hайхан газарнай оролдосотой ажалда хэзээдэш иимээр харюусадаг ха юм. Оролдолгын лэ хүсэн даа, оролдолгын лэ...

* * *

Коммунистка нүхэр Дондуковагай хүтэлбэрилдэг хониной-товарна фермынхид мүнөө жэлдэ хонин бүриhөө дунда жэшээгээр 3 килограмм нооhо хайшалхаар хараална. Хамта дээрээ 74,21 центнер нооhон гүрэндэ тушаагдажа, колхоздо 58 мянган түхэригэй олзо доход оруулагдаха, мүн хонидhоо 34,9 центнер hүн hаагдажа, тушаагдаха байна. Тэрэ тоодо, нүхэр Гармаевагай нэгэдэхи отарынхид хонидhоо 16,31 центнер нооhо хайшалха ба 11,34 центнер hү haaxa түсэбтэй. Энэ отара байгша ондо 350 хониной байха шэнэ байратай болохо юм.

Б. МУНГОНОВ.

Германска Демократическа Республика. Ажалшадай ажаһууха олон дабхар б шангуудай арба гаран кварталнууд Берлиндэ Сталинай Аллейдэ баригдажа б на. 1953 ондо болбосон түхэлтэй 1400 байра, хоёр һургуули, олон магазин, к ьтурна эмхи зургаануудай байранууд ашаглалгада оруулагдаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинай Аллейдэ олон дабхар байшангуудые барилгын участогуудай нэгэн харагдана.

Центральбильдын фото.

Майн урда тээхи мүрысөөн

ПЕКИН, апрелиин 18. (ТАСС). Майн 1-нэй ба болохоёо байгаа профсоюзуудай Бүхэхитадай 7-дохи съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн ажалай мүрысөөндэ Хитадай ажалшадай эдэбхитэйгээр хабаадаһан тухай «Женьминьжибао» газетэ бэшэнэ.

Апрелиин 10-да Таншаньска электростанциин коллектив ажалшадай уласхоорондын һайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөөндэ Хойто Хитадай электропромышленностиин предприятинуудай хүдэлмэришэдые уряалба. Чунциндахи гүрэнэй металлургическа заводой, гүрэнэй № 601 хлопчатобумажна фабрикын, Шанхайдахи гүрэнэй машина бүтээлгын «Цюцзян» заводой, Хуангутундахи түмэр замай мастерскойнуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад апрель һарын үйлэдбэриин даалгабарие амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

Мукденэй ажалшадай дунда Майн урда тээхи мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ.

Майн урда тээхи үдэрнүүдтэ бусад городуудай хүдэлмэришэд ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

ВАРШАВА, апрелиин 18. (ТАСС). Арадай Польшын ажалшад Майн 1-нэй һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгануудаа бэелүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. «Покуй» гэжэ металлургическа заводой булад хайлуулагшад абаһан уялгаяа болзорһоонь урид дүүргээ. Тэдэнэр апрелиин 12-то түсэбһөө гадуур 763 тонно булад үгэбэ. Лодзидохи И. В. Сталинай нэрэмжэтэ гүрэнэй хлопчатобумажна фабрикын хүдэлмэришэд, Гданьска судна бүтээлгын верфиин, Стараховицы городтохи автомобильна заводой ба ороной бусад олон предприятинуудай коллективүүд Майн 1-нэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаба.

УЛАН-БАТОР, апрелиин 18. (ТАСС). Монгол Арадай Республикада Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Ороной хүдэлмэришэд, малшад ба интеллигенци ажалай шэнэ амжалтануудые туйлана. Промкомбинадай гуталай фабрикын коллектив 15 үдэрэй үйлэдбэриин түсэбые үлүүлэн дүүргээ.

Сталинай нэрэмжэтэ Улан-Баторай мяханай комбинадай зарим цехүүд, олзоборилгын № 7 артель, зуруулай фабрика, Налайхын шулуу нүүрһэнэй зарим шахтанууд апрелиин түрүүшын хахадай даалгабарие ехээр үлүүлэн дүүргэбэ.

Бразилида үлэсхэлэн болоно

МОНТЕВИДЕО, апрелиин 18. (ТАСС). Бразильска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Бразилиин зүүнхойто районуудай үлэсхэлэн таряашадай тэмсэл улам ехэ далайсатай боложо байна. Үлэсэжэ зобоһон хүнүүд городуудта ба эдеэ хоолой складуудта добтолно.

«Коррео да Манья» газетын тэмдэглэһэнэй ёһоор, тэрьедэжэ ябаа үлэсхэлэн угаа олон хүнүүд Камозин городой (Сеара штадта) префектурада добтолжо, эдеэ хоолыень буляан абаа. Үлэсхэлэн таряашад городой префект Сетембирио Фонтенениа гэгшые сохибо.

Үлэсхэлэн олон тэрьедэгшэд Помбал городой (Параиба штадта) үйлсэнүүдээр зайжа ябана, медицинскэ туһаламжа үзүүлээгүй һаа, магазинуудта ба эдеэ хоолой складуудта добтолхо гэжэ занана. Олон үлэсхэлэн хүнүүд Католе-до-Рошо городто (Параиба штадта) добтолбо.

Эдеэ хоол дары үгөөгүй һаа, Патос городто (Параиба штат) добтолхобди гэжэ үлэсхэлэн олон мянган ажалшад мэдүүлбэ.

600 тэрьедэгшэд городые эзэлжэ абаад, эдеэ хоол ба хүдэлмэри эрижэ байна гэжэ Сан-Жуан городой (Пиауи штат) префект мэдээсэбэ. Үлэсхэлэн олон мянган таряашад Лимоейто городто (Сеара штадта) добтолон ороо. 1500 таряашад Руссас городто добтолбо. Энэ городто үшөө 800 хүн дүтэлжэ ябана. Үлэсэжэ зобоһон таряашад эдеэ хоол ба хүдэлмэри үгэхые эринэ.

Хойто-атлантическа блогой сэрэгэй комитедэй сесси нээгдэбэ

ПАРИЖ, апрелиин 19. (ТАСС). Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэр Парижда Шайо ордон соо Хойто-атлантическа блогой сэрэгэй комитедэй (комитедэй составта Хойто-атлантическа союзай 14 гэшүүд-гүрэнүүдэй генеральна штабуудай начальнигууд ороно) сесси нээгдэбэ.

Глазгодо Черчиллиин хэлэһэн үгэ

ЛОНДОН. (ТАСС). Мүнөөдэр Глазгодо шотландска консерваторнуудай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, англиийска премьер-министр Черчилль үсэгэлдэр Америкын газетнэ редакторнуудай обществодо президент Эйзенхауэрэй хэлэһэн үгые дэмжэбэ гэжэ Рейтер агентство Глазгоһоо дамжуулна.

«Манай хараа бодолые президент Эйзенхауэрэй тайлбарилһан ябадалые» һайшаанаб гэжэ Черчилль мэдүүлбэ.

Парламентда байгаа өөрынгөө партиин олонхидые олошоруулха һанаатайгаар парламентска һунгалтые болзорһоо урид намар хэхын тула энэ неделидэ оруулагдаһан бюджедые ашаглана гэжэ тараагдаһан үгэнүүдые Черчилль буруушааба.

ГДР-дэ империалистическэ тагнуулай агентнууд сүүдлэгдээ

БЕРЛИН. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын ажалшадые эдеэ хоолоор хангаха ябадалые империалистическэ тагнуулай даалгабаряар саг үргэлжэ таһалдуулжа байһан 8 агентнуудые Лейпцигтэ сүүдлэжэ дүүргэбэ.

Сүүдлэгдэгшэ. Ганц Лейпнер саазалан алагдахаар, Вальтер Лейпнер—наһаараа түрмэдэ хаагдахаар, бусад 6 сүүдлэгдэгшэд элдэб болзортойгоор түрмэдэ хаагдахаар сүүдлэгдэбэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн VII сесси

Политическэ комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 17. (ТАСС). Дэлхэйн шэнэ дайнай аюул зайлуулха зорилготой хэмжээнүүд, арадуудай хоорондохи эб найрамдал болон хани барисаа бэхижүүлхэ хэмжээнүүд тухай польско дурадхалнуудые ниитэ дээрэнь зүбшэн хэлсэлгэ Политическэ комитедэй үсэгэлдэр үглөөнэй заседани дээрэ Индиин ба Польшын түлөөлэгшэдэй үгэ хэлэлгээр дүүрэбэ.

Польско делегациин табиһан асуудалые ба Польшын резолюциин проектые зүбшэн хэлсэлгэ хадаа арсалдаата асуудалнуудаар, нэн түрүүн Корейдэ дай зогсоохо тухай асуудалаар хэлсээ баталха гэһэн олон делегацинуудай эрмэлзэлгые элирүүлээ гэжэ Индиин түлөөлэгшэ Менон зааба. СССР-эй правительствоор дэмжэгдэһэн Хитадай Арадай Республикын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын шэнэ дурадхалые тодорхойгоор шэнжэлэн, индийскэ делегат хадаа энэ дурадхал Корейдэ дай зогсоохо асуудалые шиидхэлгын зам нээбэ гэжэ тэмдэглэбэ.

Корейскэ асуудал тушаа Бразилиин делегациин резолюциин проектые дэмжэжэ, Индиин түлөөлэгшэ өөрынгөө резолюциин проект голосовалхые баадхахагүй гэһэн уряатайгаар польско делегацида хандаба. Индийскэ ба бусад олон делегацинуудай һанаһанай ёһоор, сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха тухай асуудалаар КНР-гэй ба КНДР-гэй хэһэн дурадхал Паньмыньчжоньдохи хэлсээнэй һайнаар дүүрэхэ ябадалда хүргэхэ, тиин Корейдэ дайнай ябуулганууд зогсоогдохо юм гэжэ тэмдэглэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр үгэ хэлэһэн Польско республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Скшешевский иигэжэ мэдүүлбэ:

Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ, дай зогсоохо тухай хэлсээ туйлаха хэрэгтэ Хитадай Арадай Республикын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствонуудай үүсхэл гаргаһантай, мүн мүнөө Паньмыньчжоньдо хэлсээнэй хэгдэжэ байһантай дашарамдуулан, мүнөөнэй оршон байдалда Польшын делегаци корейскэ асуудал тушаа өөрынгөө дурадхалнуудые голосованида табихагүй, харин Бразилиин делегациин оруулһан, хоёрдохёо харагдаһан резолюциин проектые дэмжэжэ болохо гэжэ тоолоно. Польско делегациин резолюциин проектын хоёрдохи ба гурбадахи пунктнууд тухай хэлэхэ болоо һаа, Польско республикын делегаци резолюциин энэ хубида хамаатай асуудалнуудаар хүнүүдэй хэлэһэн үгэ шагнаад, өөрынгөө правительствын даалгабаряар иигэжэ мэдүүлнэ:

Манай резолюциин проектын эдэ пунктнуудые, тайлбарилан хэлэхэдэ хоёрдохи ба гурбадахи пунктнуудые голосованида табиха гэжэ баадханагүйбди, ушарынь тэдээн соо хэлэгдэһэн проблемэнүүд үшөө зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһотой юм гэжэ үгэ хэлэлгэ харуулаа. Мүнөөнэй сессиин мэдэлдэ байгаа сагай хизаарланги байһыень хараадаа абажа, польско делегаци хоёрдохи ба гурбадахи пунктнуудые голосованида табихые баадханагүй, тэрэнэй резолюциин хоёрдохи ба гурбадахи пунктнуудта заагдаһан асуудалнуудые Генеральна Ассамблейн удаадахи заседани дээрэ табиха эрхэ өөртөө үлөөнэ.

Тэрэнэй һүүлээр үгэ абаһан Израилиин делегат Советскэ Союзые ба арадай демократиин оронуудые, тэдэнэй эб найрамдал хүсэгшэ политикые, мүн арабска гүрэнүүдые хардажа, олон делегацинуудые гайхуулаа.

Сириин, Ливанай ба Ирагай түлөөлэгшэд хадаа арабска оронуудай арадуудые ба бусад гүрэнүүдэй арадуудые бэе бэедээ этигэдэггүй болгохо гэһэн израильска делегациин һэдэлгые эрид шангаар буруушаан шүүмжэлбэ.

Израильска делегадай хардалга хадаа арадуудай хоорондохи амгалан хани харилсаа туйлалгада һаад хэхэ зорилготой юм гэжэ Чехословакиин түлөөлэгшэ В. Давид харуулба.

Израильска делегадай хэлэһэн үгэнь израильска делегадай оруулһан резолюциин проектдэ, мүн Политическэ комитедэй зүбшэн хэлсэжэ байгаа энэ бүхы асуудалда ямаршье хамаагүй юм гэжэ Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинский мэдүүлбэ.

Тэрэнэй һүүлээр хэдэн оронуудай делегадууд голосовани тушаа үгэ хэлэбэ.

Франциин түлөөлэгшэ хадаа резолюциин бразильска проектые дэмжэжэ А. Я. Вышинскиин хэһэн мэдүүлгые һайшаагаа. Энэ мэдүүлгэ хадаа хани харилсаа туйлаха гэһэн советскэ делегациин дура хүсэлые харуулна гэжэ французска делегаци һанана.

Бразильска делегациин резолюциин проект голосованида табигдаба. Тэрэнэй түлөө 60 голос үгтөө. Резолюциин проектые нэгэн һаналаар һайшааһан тухай комитедэй түрүүлэгшын мэдээсэл делегадуудай ба сугларһан олон хүнүүдэй нэрьемэ альгаташалгаар угтагдаа.

Энээгээр Политическэ комитедэй үглөөнэй заседани дүүрэбэ.

Үдэрэй заседани дээрэ хэдэн олон делегадууд бразильска делегациин резолюциин проект тушаа голосовалха шалтагаанаа тайлбарилан үгэ хэлэбэ.

Бразильска резолюциин проектые голосовалхаар нэгэн һаналтай байһан баримтые тэмдэглэжэ, США-гэй түлөөлэгшэ Гросс хадаа абтаһан энэ резолюцие бэелүүлхын тула бүхы хэмжээнүүдые США өөрынгөө талаһаа абаха юм гэжэ мэдүүлбэ.

Бразильска резолюци тушаа хэгдэһэн голосовани Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ түргөөр туйлаха, элдэб ёһо журамтай оронуудай хоорондо хани харилсаа тогтоохо найдабарие ехэдхэнэ гэжэ Англиин делегат Джебб хэлэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр Индиин, Боливиин, Чилиин, Перугай, Иранай ба зарим бусад бага оронуудай делегадууд үгэ хэлэбэ. Бразильска делегациин резолюциин проектые голосовалха үедэ туйлагдаһан нэгэн һанал хадаа корейскэ асуудалые түргөөр шиидхэлгэдэ, мүн уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада ехэ удхашанартай юм гэжэ тэдэнэр тэмдэглэбэ.

Голосовани тушаа үгэ хэлэхэ зуураа, Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинский иигэжэ мэдүүлбэ:

«Үглөөнэй заседани дээрэ Польско республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Скшешевский мэдүүлгэ хэһэн ба корейскэ асуудалаар, мүн бусад асуудалнуудаар өөрынгөө резолюциин проект голосовалхые польско делегациин баадхахагүй гэһэн шалтагаануудые тайлбарилһан байна. Хитадай Арадай Республикын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительствонууд Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ ба дай зогсоохо тухай хэлсээ туйлаха хэрэгтэ үүсхэл дахин гаргаа, энээн тухай хэлсээнүүд мүнөө Паньмыньчжоньдо хэгдэжэ байна гэһэн Скшешевскиин мэдүүлгэдэ делегадуудай анхарал илангаяа ехээр хандуулхые хүсэнэб. Мүнөөнэй оршон байдалда польско делегаци хадаа корейскэ асуудал тушаа өөрынгөө дурадхалнуудые голосованида табихые баадханагүй, бразильска делегациин резолюциин проектые дэмжэжэ болохо гэжэ тоолоно.

Советскэ Союзай делегаци асуудалай иигэжэ табигдаһанние, польско делегациин энэ мэдүүлгые бүрин зүбшөөнэ, мүн өөрынгөө шухала шиидхэбэри абахадаа тэрэнэй үндэһэ болгоһон шалтагаануудые зүбшөөнэ. Тиимэһээ Советскэ Союзай делегаци польско делегациин дурадхалые дэмжэхэ, бразильска делегациин оруулһан резолюциин проектые дэмжэхэ гээшэ зүб ба ашагтай гэжэ тоолобо.

Энэ хадаа тон ашагтай байна гэжэ бидэнэр мүнөө этигэнхэй байһандаа адляар тиихэдэ гүнзэгыгөөр этигэнхэй байгаабди. Энэ хэрэгтэ өөрынгөө һайн һайхан үүсхэлые корейскэ правительствын гаргахада, үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые андалдан абалсаха тушаа корейскэ хэлсээе амжалтатайгаар дүүргэлгэ хадаа саашанхи хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар хэгдэхэ, тэдэнэй амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ ябадалда хүргэхэ юм гэжэ тэрэшэлэн этигэнхэй байнабди.

Тиимэһээ Советскэ Союзай делегаци бразильска резолюциин түлөө голосовалаа.

Польско делегациин нүгөө нэгэ дурадхалые, тайлбарилан хэлэхэдэ, тон шухала асуудалнуудта зорюулагдаһан польско проектын 2-дохи ба 3-дахи пункт голосовалха гэжэ баадхахагүй гэһэн дурадхалые манай делегаци тэрэшэлэн зүбшөөнэ. Тиихэдээ манай делегаци манай дурадхалнуудай үнэн зүб байһые, эб найрамдалай хэрэгтэ тэдэнэй шухала байһые, эб найрамдалай бата бэхи байха ба эб найрамдалай үни удаан байха ябадалда, буу зэбсэгүүдые хороохо, атомна бомбо хорихо, Эб найрамдалай Пакт баталха гэхэ мэтын асуудалнуудта манай дурадхалнуудай шиидхэхы удхашанартай байһые огто һэжэглэнэгүй гэжэ хэлэхэ байнаб. Буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар түхеэрээ һаа, атомна зэбсэгые хорёогүй һаа, атомна бомбо үйлэдбэрилгые хориһио уласхоорондын хуулини байгаагүй һаа, уласхоорондын аюулгүй байдал хангагдажа болохогүй юм гэжэ этигэнхэй байнабди».

А. Я. Вышинскиин үгэ хэлэһэнэй һүүлээр комитедэй заседани хаагдаба.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 18. (ТАСС) Үнгэрһэн үдэр корейскэ Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай пайндуратанай частьнууд америка-ю-английска интервентнүүдтэ, лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү нютагай шанартай байлдаануудые Ионьчхоньһоо баруун хойгуур хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр һүни американска авиаци Хойто Пхенан провинциин Уден гэжэ амгалан һуурин газарта добтолжо, тэрэнние зэрлигээр бомбодоо.

Дайсанай самолёдуудые буудагшад мүнөөдэр дайсанай самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН апрелиин 19. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани апрелиин 19-дэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Үнгэрһэн үдэр корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай пайндуратанай частьнууд Секлогин ба Погандоной райондо американо-английска интервентнүүдтэ, лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү нютагай шанартай байлдаануудые хэбэ.

Дайсанай самолётуудые буудагшад мүнөөдэр дайсанай самолёт унагаагаа.

Паньмыньчжоньдохи хэлсээнүүд тушаа

ПЕКИН, апрелиин 18. (ТАСС). Даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээндэ хабаадагша корейско-хитадай делегациин апрелиин 17-до толилһон иимэ коммюнике апрелиин 17-до Синьхуа агентствын корреспондент Кэсонһоо дамжуулба:

Үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха тухай хэлсээе апрелиин 11-дэ баталһанай һүүлээр корейско-хитадай талын холбоо бэелүүлхэ бүлэгэй толгойлогшо генерал Ли Сан Чо хадаа даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хоёр талын делегацинуудай хэлсээнэй һэргээгдэхэ үдэрые холбоо бэелүүлэгшэдэй дары тогтоохые дурадхаба. Апрелиин 16-да корейско-хитадай талын холбоо бэелүүлхэ бүлэгэй штабной офицернүүдээр дамжуулан, генерал Ли Сан Чо бүхы составаараа делегацинуудай хэхэ заседанинуудай һэргээгдэхэ үдэрые тогтоохо зорилгоор холбоо бэелүүлхэ бүлэгүүдэй заседани хэхээр хэзээ бэлэн байнат гэһэн асуудалтайгаар нүгөө талын холбоо бэелүүлэгэй толгойлогшодо хандаба. Апрелиин 17-до нүгөө тала корейско-хитадай талын апрелиин 11-нэй дурадхалые зүбшөөгөө, нүгөө талын холбоо бэелүүлхэ бүлэг корейско-хитадай талын холбоо бэелүүлэгтэй апрелиин 18-най үдэрэй 11 часта уулзахаар бэлэн байна гэжэ мэдүүлээ.

Хэлсээ һэргээхэ үдэр тогтоохын тула корейско-хитадай холбоо бэелүүлхэ бүлэг нүгөө талын холбоо бэелүүлхэ бүлэгтэй апрелиин 19-нэй үдэрэй 11 часта уулзахаар бэлэн байна гэжэ корейско-хитадай тала тэрэ үдэртөө нүгөө талада мэдээсэбэ.

Апрелиин 17-до холбоо бэелүүлхэ бүлэгүүдэй штабной офицернүүд үбшэлһэн, шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые Паньмыньчжоньдо дамжуулан үгэхэ ба тушаан абахатай дабалдалтай холбоотой административна тодорхой асуудалнуудые шиидхэхэ үргэлжэлөө.

Йончходо арал дээрэ сэрэгэй пленэйхидые зоболгобо

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 18. (ТАСС). Апрелиин 17-до харуулшад Йончходо арал дээрэ сэрэгэй 4 пленэйхидые алажа, 45 хүниие шархатуулаа гэһэн сэрэгэй пленэйхидэй лагерьнуудай командованиин мэдээсэлые Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент П... дамжуулна.

Иранда газар хүдэлбэ

ПАРИЖ, апрелиин 18. (ТАСС). Тегеранһаа Франс Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, нютагай сагаар мүнөө үглөөнэй 10 часта Каспиин далайн эрье дээрэ Иранай Мазендеран провинциин Горган городой районда газар хүдэлбэ. Город һандаргагдаа гэжэ тухайлагдана.

Горган город 1948 ондо газар хүдэлхэдэ һандаргагдаһан ... хин баригдаһан байгаа. М... газар хүдэлэлгэ 1948 оной ... лээд хүсэтэй байгаа гэжэ мэд...

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИ...

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Любовь Яровая» 1-дэхи сери (16 ч. 30 м. ба 20 ч.), «Любовь Яровая» 2-дохи сери (12, 13 ч. 30 м., 15, 18 ч. 15 м. ба 22 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «М... Маклай» (11 ч. 30 м., 13 ч.), ... зовут Сухэ-Батор» (15 ба 21 ч.), ... кардинальской мантией» (17, 1... часта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв секретаря — 3-23. Отделов партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6-81, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05, Для междугородных переговоров — 16.

Н 00520. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.